

SAYI:200 OCAK 2023

TDBD

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ DERGİSİ

200

sayıdır birlikteyiz

A grid of 200 magazine covers, each with a unique design and theme. The covers feature various illustrations, photographs, and text, representing a wide range of topics in dentistry and general health. The covers are arranged in a grid that fills the page, with the large '200' and 'sayıdır birlikteyiz' text overlaid on top.

it starts with iTero

EXPAND

Kliniğinizin potansiyelini genişletin

Tedavilerinizin yeni inovasyon seviyelerine ulaşmasına yardımcı olan, en son teknolojilerle geliştirilmiş görselleştirme ile hastalarınızın da sizin gördüklerinizi görmesine izin verin.

iTero Element 5D görüntüleme sistemi ile teşhis, hasta katılımı ve dijital iş akışına yardımcı olacak mevcut yelpazesinin ötesinde nelerin mümkün olduğunu görün.

NIRI teknolojisine sahip ilk 3D ağız içi tarayıcı hakkında daha fazla bilgi için iTero.com adresini ziyaret edebilirsiniz.

Hekim iş akışı

Teşhis

Tedavi planlaması

Tedavi verimliliği

Ayrıntılı Bilgi İçin;
cs-tr@aligntech.com
+90 212 900 26 45

align

Align Technology Switzerland GmbH, Suurstofli 22, 6343 Rotkreuz, İsviçre.
© 2022 Align Technology, Inc. Tüm Hakları Saklıdır. Diğerlerinin yanı sıra Invisalign, ClinCheck ve SmartTrack, Align Technology, Inc. firmasının veya alt kuruluşları ya da iştiraklerinin birinin ticari markaları ve/veya hizmet markalarıdır ve ABD'de ve/veya diğer ülkelerde tescil edilebilir. MKT-0007548 Rev A

Gülüşünüz bizim için değerlidir

**RUTHINIUM KULLANIN,
FARKI HISSEDİN!**

ACRY PLUS

4 katmanlı akrilik diş

ACRY LUX

3 katmanlı akrilik diş

ACRY ROCK V

2 katmanlı akrilik diş

istanbul

OSSTEM WORLD MEETING

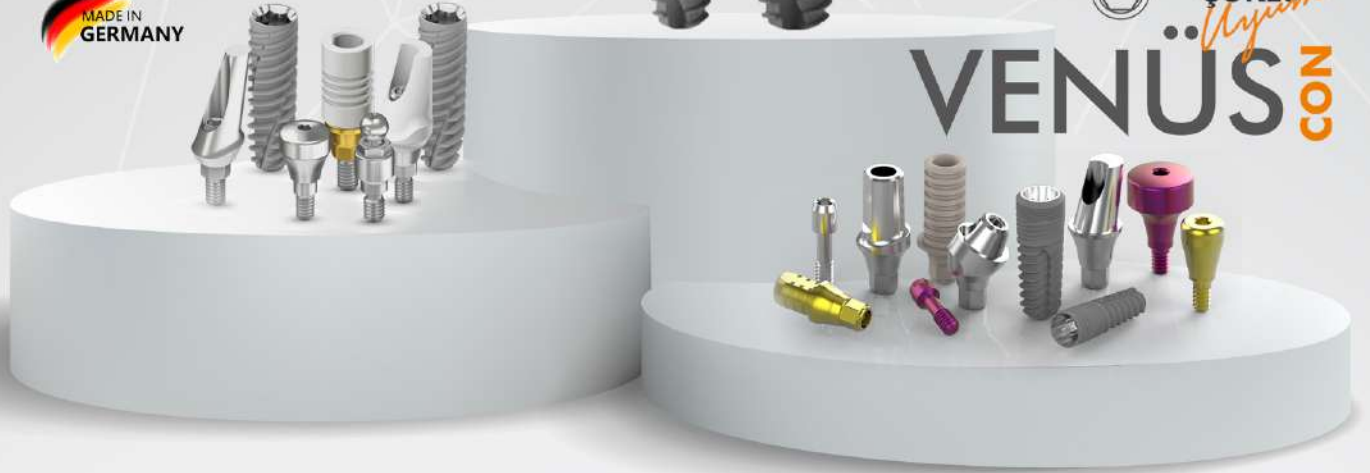
2023 TURKEY - ISTANBUL
MAY 12 (FRI) - 13(SAT), 2023

OSSTEM[®]
IMPLANT

Estetik, Hızlı, Dijital Çözümler Sunan Yerli ve Global Markalarımızı Deneyimleyin.

iRES⁺ complete
solutions
for oral
surgery
Made in Switzerland

MB Medigma
Biomedical
GmbH

TEK
PLATF^{ORM}
ÇOKLU
Uygun
VENÜS
COM

 Kara Grup

@karagrup_tr

☎ 444 5 722

✉ info@karadental.com

Oral-B iO™

PROFESiONEL
iO™ TEKNOLOJİSİ.

SANSASiONEL
TEMİZLİK HİSSİ. HEM DE HER GÜN.

DÜNYADA
DİŞ HEKİMLERİNİN
1 NUMARALI
TAVSİYESİ

MEMNUN KALMAZSANIZ
PARANIZ İADE

Para iade garantisi ile ilgili detaylı bilgi için: www.oralb.com.tr

YENİ

AMERİKA'NIN 1 NUMARALI*

DİŞ PROTEZ YAPIŞTIRICI MARKASI

10 KAT 'A KADAR

GÜÇLÜ TUTUŞ**

Tam ve kısmi protez kullanıcıları için

EN GELİŞMİŞ PROTEZ YAPIŞTIRICI KREMİMİZ***

İNCE UYGULAMA UCU İLE

Fixodent
PROFESSIONAL

EN İYİ TUTUŞ***

EN İYİ DİŞ ETİ KORUMAMIZ***

EN FERAH NEFES***

1.Günden itibaren en iyi diş eti koruması****

Gıda parçacıklarının boşluklara girmesini engellemeye yardımcı olur

Tam ve kısmi protez kullanıcıları için

30 GÜN

MEMNUN KALMAZSANIZ
PARANIZ İADE

*Kasım'19 - Kasım'20 arası, AC Nielsen toplam marka satış verilerine göre, **Yapıştırıcı kullanılmamasına kıyasla,

***Fixodent serisindeki en iyi teknolojiler. *Sert gıda tüketilip yapıştırıcı kullanılmamasına kıyasla

TDBD 200

OCAK 2023

TDBD

bu

sayıda

- 11 BAŞYAZI**
TDB Genel Başkanı A. Tarık İşmen
- 13 TDB GÜNDEMİ**
TDB Genel Sekreteri Emel Eroğlu
- 14 100. YIL PROGRAMI NETLEŞİYOR**
Cumhuriyet'in kuruluşunun 100. yılını bir dizi etkinliklerle kutlama kararı alan TDB, beş kentin dişhekimleri odalarıyla konuyu değerlendirdi.
- 15 KIRKLARELİ DİŞHEKİMLERİ ODASI KURULDU**
13 Ocak 2023 tarihinde Sağlık Bakanlığı'na bildirilerek tüzel kişilik kazanan Kırklareli Dişhekimleri Odası Türkiye'deki 41. dişhekimleri odası oldu.
- 16 KANAAT BELİRTMEK İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ KAPSAMINDADIR**
Anayasa Mahkemesi TDB eski Genel Başkanı İlker Cebeci'nin başvurusunu kabul ederek yeniden yargılama yapılması gerektiğini belirtti.
- 16 TDB ÖĞRENCİ KOLU GÖREV DAĞILIMINI YAPTI**
TDB Öğrenci Kolu 18 Aralık'ta yaptığı seçimle Yönetim Kurulu üyelerinin görev dağılımı yeniden belirlendi.

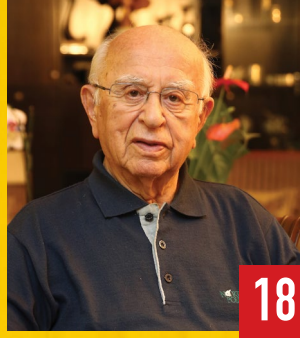
Sahibi TDB Merkez Yönetim Kurulu adına
Ahmet Tarık İşmen
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Emel Eroğlu
Yayın türü Yaygın süreli yayın
Yayın aralığı Aylık
Dili Türkçe
Editör Hakan Sürmen
Görsel yönetmen
Şeref Kartal

Yayın Kurulu
Ayça Hor
H. Emre Harbaloğlu
İnci Yağdırın
Tuğba Alaybeyoğlu Gürbüz,
Gizem Bayraktaroğlu
Elif Peker Tunç
Fotoğraf Oğuz Dönmez
Reklam için başvuru
Tel: 0.212.327 84 41 (pbx)

Yayın tarihi Ocak 2023
Editoryal üretim ve yapım
Nisan İletişim
Basın Yayın Ltd. Şti.
Tel: 0.212.327 84 41
nisaniletisim@gmail.com
Cihannüma Mah. Salih Efendi
Sok. Mistaş İşhanı 2/9
Beşiktaş İSTANBUL

Yönetim yeri ve yazışma adresi
Kızılırmak Mah. 1446. Cad.
Alternatif İş Merkezi
No: 12/38 Çukurambar
Çankaya - ANKARA
Tel: 0.312.435 93 94
Fax: 0.312.430 29 59
www.tdb.org.tr
e-mail: tdb@tdb.org.tr
ISSN: 2791-8416

24

18

26

36

44

48

18 PROF.DR. FİLİZ PERKÜN'Ü YİTİRDİK

İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nin duayen öğretim üyelerinden Prof.Dr. Filiz Perkün'ü geçtiğimiz 16 Aralık'ta 95 yaşında yitirdik.

22 İSTANBUL'DA BİLİMSSEL ETKİNLİKLERE BÜYÜK İLĞİ

İstanbul Dişhekimleri Odası'nın düzenlediği, "İnley, Onley, Overley, Endokuron Restorasyonları" başlıklı bilimsel eğitime meslektaşlarımız yoğun bir ilgi gösterdi.

23 ÇANAKKALE'DE KOMPOZİT RESTORASYON KURSU

Çanakkale Dişhekimleri Odası 19-20 Ocak 2022 tarihlerinde 'Anterior Bölge Estetik Kompozit Restorasyonlar' uygulamalı kursu gerçekleştirdi.

26 DOSYA: KAMUDA ÇALIŞAN DİŞHEKİMLERİ

Çeşitli illerde kamu kurumlarında çalışan meslektaşlarımıza benzer sorular yönelttik. Meslektaşlarımız performans sisteminin insani bir sistem olmadığı, sağlıkta şiddet başta olmak üzere birçok soruna zemin hazırladığında birleştiler.

35 SÜREKLİ DİŞHEKİMLİĞİ EĞİTİMİ KREDİLENDİRİLMİŞ SORULAR

24 ANKARA'DA KURUMLARLA TEMASLAR

Ankara Dişhekimleri Odası geçtiğimiz ay dişhekimliği fakültelerini ve ADSM'leri ziyaret ederek temaslarda bulundu.

36 200 SAYIDIR BİRLİKTEYİZ

200. sayımızı paylaşırken arkamızda bıraktığımız ize şöyle bir bakalım dedik. Dergimizin geçirdiği evrimi sararmış sayfalarda incelerken bugüne kadar Genel Yayın Yönetmenliğini üstlenen meslektaşlarımızın değerlendirmelerini de aldık.

44 'ALTIN BİLEZİĞİM' GÖZÜMÜ KARARTMAMI ENGELLEDİ

Berna Keser, neredeyse bütün hayatını eş zamanlı olarak müzik ve dişhekimliğine bölüştürerek yaşayan bir meslektaşımız. Keser, müziği profesyonel olarak yapmasına rağmen dişhekimliğinden kopmayı hiçbir zaman düşünmediğini söylüyor.

48 SARI KUNDURALI CEYLAN

İlk Türk Millî Futbol takımının sol açığı Bedri Gürsoy'un hikayesi - Fatih Hazineci yazdı.

50 KİTAP

REKLAM İNDEKSİ

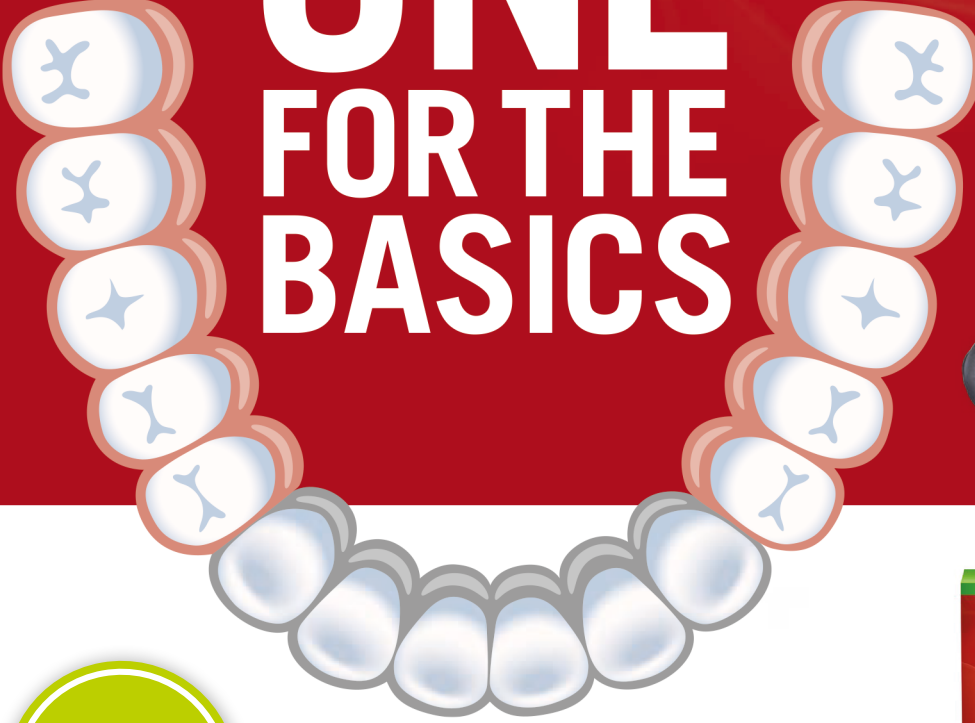
(Alfabetik sırayla)

AB DENTAL	17	EREN DİŞ DEPOSU.....	03	METRO DİŞ	25
AGS MEDİKAL.....	29	INVISALIGN	ön kapak içi	NUCLEOSS	20-21
BEGO	19	KARA DENTAL	05	ORAL B	06-07
DİO İMPLANT	12	KULZER	10	OSSTEM İMPLANT.....	04

CHARISMA TOPAZ

ONE
FOR THE
BASICS

BPA
içermez

YENİ

ALL FOR THE
DETAILS

Charisma Topaz One

Tüm restorasyonlarınız için tek çözüm!

Her zaman doğru rengi yakalayın: Tüm restorasyonlarınızda tek renk ile doğal görünüm sağlar.

Etkili kullanım: Kremsi ve stabil yapısı sayesinde restorasyonlarınızda uygulama kolaylığı sunar.

Uzun ömürlü restorasyon: Patentli TCD matriksi, seconder çürükler ve kırık oluşum riskini azaltmak için gerekli olan yüksek direnç ve düşük büzülme kombinasyonu eder.

KULZER
MITSUI CHEMICALS GROUP

Kulzer Turkey Diş Sağlığı Ürünleri Ltd. Şti.

Barbaros Mahallesi Al Zambak Sokak No:2 Varyap Meridian Grand Tower A Blok D:128 34746 Ataşehir/ İstanbul TÜRKİYE

Telefon: + 90 (216) 688 21 11 • e-mail: info-turkey@kulzer-dental • www.kulzer-turkey.com

Distribütörlerimiz: İstanbul : Çapa Dental + 90 (212) 621 51 68

Samsun'dan Ankara'ya

A. Tarık İşmen TDB Genel Başkanı

M

erhaba,

Cumhuriyet'imizin 100. yılına girdik. Biz de Türk Dişhekimleri Birliği olarak bu önemli yıldönümünü bir dizi mesleki ve sosyal etkinlikle kutlamayı hedefliyoruz.

Etkinliklerimizi 19 Mayıs 1919'dan başlayarak Cumhuriyet'le sonuçlanan sürecin köşe taşları olan illerimizde yoğunlaştıracacağız.

Samsun'dan başlayacağımız programı Erzurum, Sivas ve İzmir'de düzenleyeceğimiz organizasyonların ardından Ankara'da yapacağımız büyük kongreyle 28 Ekim'de tamamlayacağız. Odalarımızın katkıları ve tüm odalarımızın ve meslektaşlarımızın sahiplenmesiyle mesleğimize yakışır bir şekilde 100. yılı karşılayacağız. Sanırım neden bu illerin seçildiğini açıklamaya gerek yoktur. 23 Ekim'de Meslek Sorunları Sempozyumu'yla başlayacağız, 26-28 Ekim 2023 tarihlerinde de TDB 27. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'ni hayata geçireceğiz. TDB uluslararası kongresi hazırlıklarını yeni yönetmeliğimiz gereği Ankara odamızla birlikte geçmiş kongrelerimizi aşacak şekilde gerçekleştireceğimiz inancıyla başlatmış bulunuyoruz.

Elinizdeki (ya da ekranınızdaki demek daha uygun olacak) sayı dergimizin 200. sayısı. Türk Dişhekimleri Birliği'nin kuruluşundan kısa bir süre sonra Ekim 1986'da yayınına başlayan TDBD 37 yıl boyunca meslek örgütümüzün en önemli iletişim aracı oldu. Sağlık politikalarını bu sayfalarda tartıştık, bilimsel gelişmeleri buradan takip ettik, meslek örgütümüzün çağrılarını başka hemen hiçbir iletişim kanalı yokken buradan ulaştı bize, günü geldi eski bir hocamızı yitirdiğimizi buradan öğrendik, velhasıl TDBD Birliğimizle meslektaşlarımızın ilişkisini sıcak tutan en güçlü araç oldu. Bugün artık kağıttan değil ekrandan da okusak, aynı özen ve heyecanla hazırlanıyor. Bu 200 sayıya emeği geçen tüm meslektaşlarımıza ve profesyonellere bir kez daha teşekkür ediyoruz.

200. sayımızın sayfalarında kamuda çalışan meslektaşlarımızın sorunlarıyla ilgili dosyamızı da bulacaksınız.

2000'li ve 2010'lu yıllarda Sağlık Bakanlığı'nın gerçekleştirdiği atamalarla meslektaşlarımızın içindeki oranı hızla yükselen kamudaki meslektaşlarımız başlangıcında hatalı uygulanan performans sistemi olmak üzere ciddi sorunlarla karşı karşıya. Dosyadan da izleyebileceğiniz gibi kimisi lokal kimisi genel, çok sayıda sorun dile getiriliyor ama sorunların tamamına yakını ticari bakışla uygulanan performans sistemi ve aşırı yoğun çalışmadan kaynaklanıyor. Konuyla ilgili hazırladığımız çalışmalara meslektaşlarımızın işaret ettiği noktaları da ekleyerek çözüm için girişimlerimizi sürdüreceğiz. Koruyucu hekimliği önceleme gereken ve ağız sağlığı genel sağlık ilişkisinden halkının hastalanmaması en önemli görevi olan Sağlık Bakanlığı'nın hızla dönüşerek; kamuda çalışan meslektaşlarımızın haklarını en üst düzeyde sağlayarak, koruyucu hekimliği öncelleyen çalışma sistemine geçmesini bekliyoruz.

Geçtiğimiz günlerde yeni kurulan Adıyaman Dişhekimleri Odamız ilk genel kurulunu yaparak çalışmalarına başladı. Kırklareli'nde de dişhekimisi sayısının 100'ü aşması üzerine yeni bir dişhekimleri odası kuruldu. Her iki çalışmayı sürdüren meslektaşlarımıza teşekkür ediyor, başarılar diliyoruz.

2023 aynı zamanda TBMM ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin yenileneceği bir yıl. Seçimlerin öne alınması tartışmasının sürdüğü bugünlerde net tarih henüz belli olmasa da en geç dört ay içerisinde yapılacağı kesin.

Seçim tarihi yaklaştıkça tansiyonun bir miktar artması olağandır. Seçimlerin sağlıklı ve güvenli yapılması, seçim sonuçlarının ülkemizin tüm kesimlerinde kuşkuyla yer bırakmayacak kadar net olması demokrasi gereğidir. Seçimde temsiliyet kadar adaylıklarda da demokrasinin işleyeceğini umuyoruz.

Bu süreçte toplumun birliğinin daha fazla zedelenmesi için özellikle gücü elinde bulunduran yürütme ve yargı erkinin azami hassasiyet göstermesini umuyor ve bekliyoruz.

Dijital implantın kâşifi,
BİZ TARİHİZ.

DIONavi. Guide ile
700.000 implantı aştık!

DIO'nun #Dijital #Guide implant sistemi **DIONavi.** ile uyguladığımız implant sayısı 15 Aralık 2022 itibariyle **700.000** adedi aşmıştır.

DIO IMPLANT

100. yılı 200. sayımızla karşıliyoruz

TDBD ikinci kez "Dalya" diyor

TDB kurulduğundan bugüne aralıksız yayımlayan dergimiz 200. sayısına ulaştı. Bir dergiyi yayına hazırlamanın zorluklarını, nasıl büyük bir emek istediğini, zamanla yarış halinde olduğunu, gerçek anlamda bir ekip işi gerektirdiğini bu işe gönül veren herkes iyi bilir, çok zor bir iştir. İlk sayısından bu güne dergimize emek veren herkese yürekten teşekkür ediyorum. Dergimizin hazırlanmasında çokça emeği olan sevgili Hakan Sürmen'e de ayrıca teşekkürü borç biliyorum.

Çağımızın yetişilmesi güç hızında artık değil derginin bir makalenin bile okunmadığı düşünüldüğünde dergimizin de okurunun ne yazık ki az olduğunu biliyoruz. Meslektaşlarımızın dergimizi yayına hazırlayanların gösterdiği çabanın çok azını dergimizi okuma konusunda göstermelerini diliyorum.

Cumhuriyetimizin 100. Yılı

Cumhuriyetimizin 100. yılında TDB 100. Yıl kutlamaları olarak anılacak bir dizi etkinliğin hazırlıklarında epeyce yol aldık. Cumhuriyet'in ilanına kadar uzanan süreçte önemli kavşak niteliğinde olan; Samsun, Erzurum, Sivas, İzmir ve Ankara gibi illerde Cumhuriyetimize minnetimizin ifadesi olarak dişhekimleri odalarımızla birlikte milli mücadelenin yereldeki izlerinin de anılacağı tarihsel toplantılar ile mesleki bilimsel etkinlikler gerçekleştireceğiz. Etkinliklerin finali 26-29 Ekim 2023 tarihlerinde Ankara'da ATO Kongre Merkezinde Ankara Dişhekimleri Odası ile birlikte gerçekleştireceğimiz TDB 27. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi olacak. Cumhuriyetimizin aydınlığını taşıyacak 100. Yıl kutlamalarına tüm odalarımızın ve meslektaşlarımızın aynı heyecanla katılacağına inanıyoruz.

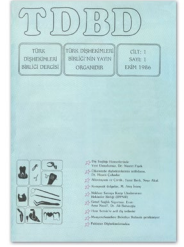
2023 genel seçimleri ve taleplerimiz

2023 aynı zamanda genel seçimlerin yapılacağı yıl, seçim tarihinin de 14 Mayıs olacağı anlaşılıyor. Seçime giden süreçte meclis gündeminde olan Torba Yasa içerisinde uzun yıllardır dile getirdiğimiz taleplerimizin yer alması için siyasi partilerle görüşmeler yapıyoruz. Dişhekimlerine fiili hizmet zammı, emekli olunan kurum ne olursa olsun emekli maaşlarının iyileştirilmesi ve emekli olup da çalışan tüm dişhekimlerinin ilave ödemediği yararlanması, dişhekiminin yanında bir dişhekiminin sigortalı çalışabilmesi konularındaki taleplerimizi gerekçeleriyle iletiyoruz. Yasalaşacak tek bir düzenleme bile mesleğimiz ve meslektaşlarımızın kazanımı olacaktır.

'Suskunluk Sarmalı'ndan kurtulmak

Yeni bir kavram öğrendim ve bu yeni bilgi ne yapmamız ve nasıl yapmamız gerektiğine dair yol gösterici. 'Suskunluk Sarmalı', Alman kadın siyaset bilimci Elisabeth Noelle-Neumann tarafından 1974 yılında geliştirilen bir siyaset bilimi ve kitle iletişim teorisi. Suskunluk Sarmalı teorisi; çeşitli konular hakkında, toplumda bir kesim çekinmeden konuşabilirken başka bir kesimin niçin suskun kaldığı sorusu üzerine kurulu.

Umutsuzluğa, kötümserliğe kapılmadan, sesimize ses katarak bu sarmaldan çıkmak mümkün. Değiştirme gücü bizde, sesimizde, cesaretle çoğaltalım yeter!

TDBD 37 yıldır
dişhekimliğinin en önemli
iletişim mecrası

100. yılı
beş sembol şehirdeki
etkinliklerle kutluyoruz.

Cumhuriyetin ikinci yüzünlüne
giren toplum iradesine
saygı gösterilmesini
bekliyoruz.

100. yıl programı netleşiyor

Cumhuriyet'in kuruluşunun 100. yılını bir dizi etkinlikle kutlama kararı alan TDB Merkez Yönetim Kurulu milli mücadelenin köşe taşlarını oluşturan beş kentin dişhekimleri odalarıyla konuyu değerlendirdi. Etkinliklerin doruk noktası olacak 27. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'nin organizasyonu da Ankara Dişhekimleri Odası yöneticileriyle ele alındı.

11 Ocak'taki toplantıya Samsun Dişhekimleri Odası Başkanı Övgü Tunçdemir Eyüboğlu, Sivas Dişhekimleri Odası Başkanı Fatih Uçar, Erzurum Dişhekimleri Odası Başkanı Timur Eminoğlu ve İzmir Dişhekimleri Odası Başkanı Deniz Çağında katıldı. 23-29 Ekim 2023 tarihlerinde Ankara'da yapılması planlanan TDB 27. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'yle ilgili olarak da Ankara Dişhekimleri Odası'yla bir toplantı yapıldı.

Cumhuriyet'imizin kuruluşunun 100. yılında, Cumhuriyet'e giden süreçte önemli kavşak niteliğinde olan Samsun, Erzurum, Sivas, İzmir ve Ankara'da TDB tarafından dişhekimleri odalarıyla birlikte mücadelenin yereldeki izlerinin de anılacağı tarihsel toplantılar ve bilimsel etkinlikler gerçekleştirilecek. TDB Merkez Yönetim Kurulu 29

Ekim 2023 tarihine kadar tamamlanacak organizasyonlara yönelik olarak Samsun, Erzurum, Sivas, İzmir ve Ankara dişhekimleri odalarının başkanlarıyla 11 Ocak'ta TDB Genel Merkezinde bir toplantı yaparak görüşlerini aldı.

Kongre Ankara'da
100. yıl programının final etkinliği

olarak planlanan TDB 27. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'nin de Ankara'da, TDB tarafından Ankara Dişhekimleri Odası ile birlikte yapılmasına karar verilmişti.

Kongre organizasyonu ile ilgili olarak TDB Merkez Yönetim Kurulu ve Ankara Dişhekimleri Odası Yönetim Kurulu bir araya gelerek işbirliği esaslarını ele aldılar.

Başvurular 1 Şubat - 15 Mart arasında

Forsyth Enstitüsü - TDB öğrenci programı

Forsyth Enstitüsü – Türk Dişhekimleri Birliği işbirliğiyle düzenlenen öğrenci programı Forsyth Enstitüsü'nün Temmuz- Ağustos 2023 tarihlerinde dört haftalık ziyaretini ve bu dönemde yapılacak bilimsel faaliyetleri kapsıyor. Dişhekimliği fakültesi 4. sınıf öğrencilerine yönelik programın kontenjanı 10 kişi.

TDB Öğrenci Kolu aracılığıyla yürütülmesi planlanan organizasyonda başvurular 1 Şubat-15 Mart 2023 tarihleri arasında kabul edilecek. Adaylardan bir sayfalık bir özgeçmiş (İngilizce bilgi seviyesinin belirtilmesi gerekiyor) ve neden bu programa katılmak istediklerini anlatan 300 kelimeyi aşmayan bir yazı bekleniyor. Başvurular tdb@tdb.org.tr adresine iletilecek.

Başvurular sonrası değerlendirme; 22-25 Mart 2023 tarihleri arasında online mülakatla yapılacak. Mülakatın bir bölümü İngilizce olacak.

Programa seçilen asil ve yedek adayların listesi, 1 Nisan 2023 tarihinde açıklanacak ve davet mektupları, vize işlemleri başlayacak.

Programın sonunda öğrenciler üzerinde çalıştıkları projelerini ve bu program dahilindeki deneyimlerini Forsyth Enstitüsü'nde düzenlenecek bir sempozyumda sunacaklar. Kendilerine katılım ve katkılarını belirten bir sertifika verilecek.

Programa katılım gösteren adaylar yaptıkları bilimsel faaliyetleri 2023-2024 öğretim yılı içinde TDB organizasyonları içinde sunmakla sorumludur.

TDB Genel Başkanı Tarık İşmen:

Aile dişhekimliğinde Bakanlık serbest çalışan dişhekimlerini sürece katmalı

Sağlık Bakanlığı tarafından 2022 yılında hayata geçirilen, Eskişehir, Karabük ve Kırşehir’de pilot olarak 2-12 yaş arası çocuklarda uygulanmaya başlanan Aile Dişhekimliği Projesi ile ilgili Bilim Sağlık Haber Ajansı’nın (BSHA) sorularını yanıtlayan TDB Genel Başkanı **Tarık İşmen**, projenin hedefine ulaşması için toplumun koruyucu ağız diş sağlığı hizmetlerine ilişkin farkındalığının artırılması, kamunun yetersiz kaldığı durumlarda öncelikle muayenehane dişhekimleriyle ortak çalışma yapılması gerektiğine işaret etti.

Aile dişhekimliği bilinci artırılmalı
TDB olarak, koruyucu ağız ve diş sağ-

lığı hizmetlerini çok önemsediklerini, aile dişhekimliği adı altında pilot uygulama ile başlatılan projeyi eksiklikleri olsa da bu açıdan çok değerli bulduklarının ve desteklediklerinin altını çizen TDB Genel Başkanı İş-

men, “Eskişehir, Kırşehir ve Karabük illerinde Eylül ayında başlayan çalışmada bazı eksiklikler var. Başvuru oranları çok düşük. Pilot illerdeki başvuru oranı yüzde 6 civarındadır. 2-12 yaş hedefinde gitmesi gereken kişilerin yüzde 90’ı gitmemiş demek oluyor. Her ilçede her mahallede dişhekimliği var. Muayenehane dişhekimleri aslında o bölgedeki insanların aile dişhekimleri gibidirler. Koruyucu hekimlik sunmak isteyen meslektaşlarımız bölgede kendilerine bağlanacak 1500-2000 çocuğu yıl içerisinde sürekli kontrol edip, durum tespiti yaparak ve sürekli koruyucu işlemler uygulayarak gelecekte daha sağlıklı bir toplum yaratabilir” dedi.

Adıyaman Dişhekimleri Odası Genel Kurulu yapıldı

TDB Merkez Yönetim Kurulu’nun 26 Ekim 2022 tarihli toplantısında kurulmasına karar verilen ve kurucu üyeleri atanan Adıyaman Dişhekimleri Odası 17

Aralık’ta ilk Genel Kurulunu gerçekleştirdi.

TDB Merkez Yönetim Kurulu üyesi **Fatih Güler**, Diyarbakır D.O. Başkanı **Aslan Yiğit**, Adana, Batman, Mardin dişhekimleri odalarının yöneticileri ve Adıyaman Tabip Odası Başkanı Dr. İsmail Tosun’un katıldığı Genel Kurul’da yapılan seçimin ardından Başkanlığa **Mahir Taştan**, Başkan vekilliğine **Emrah Kılıç**, Genel Sekreterliğe **Yusuf Zeytin**, Saymanlığa **Selda Göksu** ve Yönetim kurulu üyeliğine **Orhan Çelenk** seçildi.

Kırklareli Dişhekimleri Odası kuruldu

Edirne Dişhekimleri Odası’na bağlı Kırklareli’de bulunan dişhekimlerinin talebi TDB Merkez Yönetim Kurulu’nun 11-13 Ocak 2023 tarihli toplantısında onaylanarak kurucu üye ataması yapıldı.

3224 sayılı yasanın 4. maddesi sınırları içinde Odalara kayıtlı en az yüz dişhekimliği bulunan her ilde bir Oda kurulması, yeni kurulan Odaların en geç üç ay içerisinde organlarının seçimini yapmalarını hükme bağlıyor. 13 Ocak 2023 tarihinde Sağlık Bakanlığı’na bildirilerek tüzel kişilik kazanan Kırklareli Dişhekimleri Odası Türkiye’deki 41. dişhekimleri odası oldu.

Anayasa Mahkemesi: Kanaat belirtmek ifade özgürlüğü kapsamına girer

2017 yılı Nisan ayında yapılan Anayasa Referandumu öncesinde, pek çok kişi ve kuruluş gibi Türk Dişhekimleri Birliği de bir kanaat açıklamıştı.

Ankara Cumhuriyet Savcılığı, o dönem TDB Genel Başkan olan **İlker Cebeci** hakkında seçim kanunlarında propaganda hakkının adaylar ve siyasi partilere ait olduğu, basına yapılan açıklamayla bu yasağa aykırı davranıldığı iddiasıyla bir soruşturma başlatmıştı. Bu soruşturma sonucunda, Kabahatler Kanununda düzenlenen, emre aykırı davranmak eyleminden dolayı para cezası verilmişti. Söz konusu Savcılık Kararına

yapılan itiraz da kabul edilmeyince konuyla ilgili olarak, 2018 yılında, Anayasa Mahkemesine bireysel baş-

vuruda bulunulmuştu.

Anayasa Mahkemesi'nin 3 Kasım tarihli kararıyla, ifade özgürlüğünü bu yönde sınırlandıran kanuni bir dayanak bulunmadığı, dolayısıyla Anayasa referandumuna ilişkin açıklanan kanaatten dolayı ceza verilmesinin ifade özgürlüğü hakkını ihlal ettiği kabul edilerek, söz konusu ihlalin giderilebilmesi için yeniden yargılama yapılması gerektiği belirtildi.

Bu karardan sonra, Ankara Sulh Ceza Mahkemesinin yeniden yargılama yaparak itirazı kabul etmesi ve ceza verilmesine ilişkin savcılık kararını kaldırması bekleniyor.

TDB Öğrenci Kolu görev dağılımını yaptı

TDB Öğrenci Kolu 10. Dönem Merkezi Komisyonu'nun 18 Aralık'taki toplantısında yapılan seçimle, Komisyonun Yönetim Kurulu üyelerinin görev dağılımı yeniden belirlendi. Yönetim Kurulunun dışında NPO (Ulusal Koruyucu Dişhekimliği Sorumlusu), NTO (Ulusal Eğitim Sorumlusu), EDSA (Avrupa Dişhekimliği Öğrencileri) İletişim Sorumlusu ve IADS (Uluslararası Dişhekimliği Öğrencileri Birliği) Sorumlusu da belirlendi.

YÖNETİM KURULU

Ali Toprak	Başkan
İrem Adaş	Başkanvekili
Abdurrahim Akçay	Genel Sekreter
Emine Zelal Beldek	Sayman
Seher Şahin	Editör

Selim Akçay	(NEO) Ulusal Öğrenci Değişim Sorumlusu
Muammer Alhan Babat	(NSO) Ulusal Bilimsel Sorumlusu

Dişhekimi, hastasının zararına neden olacak müdahaleye zorlanamaz

Hastasına uyguladığı protetik tedavi sonunda protezlerin sökülmesi talebiyle karşılaşan dişhekimi, **bunu yapmanın hastaya zarar vereceğini belirleyerek, alınan ücretle birlikte protezleri teslim etmiş ve hastaya bakmayı reddetmiştir.**

Hastanın bu durumu şikayet

etmesi üzerine inceleme yapan Çanakkale Dişhekimleri Odası ve Türk Dişhekimleri Birliği, dişhekiminin bu davranışının deontoloji kurallarına uygun olduğunu belirleyerek disiplin soruşturması açılmasına gerek olmadığına karar vermiştir. Bu kararın iptali talebiyle hasta tarafından açılan davada, Ankara 8. İdare

Mahkemesi, hastanın zararına neden olabilecek tedaviyi reddetme hakkının Tıbbi Deontoloji Tüzüğü'nün 13 ve 18. maddelerinin bir gereği olduğunu belirleyerek davanın reddine karar vermiştir. Bu karara karşı 30 gün içinde itiraz imkanı bulunmakta olup, **henüz karar kesinleşmemiştir.**

Ağız İçi Tarayıcı Teknolojisinde

6D

- Daha gerçek görüntü
- Daha kolay kullanım
- Daha hafif
- Daha hızlı
- Daha ergonomik
- Daha ekonomik

Dahası DLP* BrilliantColor™ teknolojisine sahip tek cihaz

DLP* BrilliantColor™ teknoloji nedir?
Renk gamının geniş aralığındaki bir milyardan fazla rengi üretmek için yalnızca üç ana rengi değil 6 rengi karıştıran BENQ firmasının patentli teknolojisidir.

DentCare

BQP-D15 | DLP 3D Printer

Dijital dişhekimliği için yüksek hız, yüksek doğruluk, yüksek stabilite ve yüksek dayanıklılığa sahip **yeni nesil 3D yazıcı.**

- Verimli baskı hacmi ve hız
- Esnek ve açık sistem
- Yüksek çözünürlük ve doğruluk
- Üstün optik sistem
- Kullanıcı dostu arayüz yazılımı

BenQ DM-5 Baskı Reçinesi

- Yüksek hassasiyet ve doğruluk
- Yüksek yüzey sertliği ve stabil kenar
- Yüksek sıcaklık direnci
- Düşük büzülme oranı
- Düşük viskozite ve kolay kullanım

Prof.Dr. Filiz Perkün'ü yitirdik

İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nin duayen öğretim üyelerinden Prof.Dr. Filiz Perkün'ü geçtiğimiz 16 Aralık'ta 95 yaşında yitirdik.

1927'de Konya Akşehir'de dünyaya gelen Perkün'ün doktor olan babası Aziz Perkün 1946-50 arası Konya Milletvekiliydi. İlk ve ortaokulu Akşehir'de okuduktan sonra Konya Lisesi'ni bitiren Perkün doktor olmak isterken dişhekimliği fakültesine gidişinin hikayesini dergimizin Aralık 2015 tarihli 150. sayısında kendisiyle yaptığımız söyleşide şöyle anlatmıştı: "Evvvela ben doktor olmak istiyordum ama babam pek istemedi. 'Sen' dedi, 'çok kırılğan bir insansın' -hakikaten de öyleyimdir- her ölen hastanla beraber sen de ölürsün, onun için

daha hafif bir konuyu seç'.

Babamım muayenehane komşusu dişhekimi Muhittin amca vardı. Onunla da aramız iyiydi, onun etkisiyle de dişhekimliğini seçtim."

1946'da başladığı, o zamanki adıyla İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Dişhekimliği Okulu'ndan 1950'de mezun oldu. Sınıf arkadaşı Reha Perkün'le evlendikten sonra uzmanlık ve doktora için İsviçre'ye gitti. Kantorowicz'in son öğrencilerinden olan Perkün bu sebeple İsviçre'de hiç yadırganmadığını, hatta cerrahi branşında Kantorowicz'in öğrencisi olarak biraz daha ayrıcalıklı bir asistan olduğunu anlatıyordu.

İsviçre'den döner dönmez ücretsiz asistan olarak girdiği Fakülte'den 1979'da ayrılan Perkün 2004'e

kadar muayenehanesinde çalıştı. Çok bağlı olduğu eşini 2015'te yitiren Prof.Dr. Filiz Perkün 2015'teki röportajımız sırasında genç meslektaşlarına tavsiyelerini sorduğumuzda biraz da yakın zamanda yitirdiği eşinin üzüntüsüyle "İnsan kendi kaderine hükmedemedikten sonra başkasının hayata nasıl tavsiye verebilir?" yanıtını vermişti.

Komisyon çalışmalarından

Dış İlişkiler Komisyonu 16 Ocak'ta çevrimiçi olarak toplandı. Komisyon A. Tarık İşmen (Sorumlu MYK üyesi), Prof.Dr. Taner Yücel, Dr. Uğur Ergin, Dr. Duygu İlhan, Yaprak Kalkan, Prof.Dr. Burcu Özdemir, Prof.Dr. Hakan Özyuvacı, Prof.Dr. Hande Şar Sancaklı, Sina Saygılı ve Prof.Dr. Nermin Tarhan'dan oluşuyor.

Basın Yayın Komisyonu 5 Ocak'ta çevrimiçi olarak toplandı. Komisyon Emel Eroğlu (Sorumlu MYK üyesi), Tuğba Alaybeyoğlu Gürbüz, Gizem Bayraktaroğlu, H. Emre Harbalıoğlu, Ayça Hor, Elif Peker Tunç ve İnci Yağdırandan oluşuyor.

SDE Yüksek Kurulu toplandı

TDB SDE Yüksek Kurulu 6 Ocak'ta TDB Genel Merkezi'nde bir araya geldi. Kurul, Prof.Dr. Onur Şengün, Prof.Dr. Neşe Akal, Doç.Dr. Hakan El, Prof.Dr. Ayşe Güleşahi, Prof.Dr. Orhan Güven, Necdet İmaç, Prof.Dr. Feridun Şaklar, Prof. Dr. Bülent Cumhuri Uludağ ve Prof.Dr. Mehmet Yalım'dan oluşuyor.

132
YILLIK
DENEYİM

Üstün
Alman
Teknolojisi

Dijital
Dönüşümde
Lider

**Üstün Alman Teknolojisine Sahip
Geniş Ürün Yelpazesi İle Güvenilir Marka!**

Cumhuriyet Mah. Halaskargazi Cad. Demir Baytekin İş Merkezi 127/5-9 Şişli / İstanbul

+90 850 441 1890

www.bego.com.tr

info@bego.com.tr

dünyanın en temiz 10 implant markasından biri

"Temiz Yüzey Sertifikası"
alan tek Türk implant üreticisi

NucleOSS™

NucleOSS Dijital'in Yeni Dünyasını Keşfedin

3shape

Compatible with
exocad

dental wings

www.nucleoss.com

İstanbul'da Bilimsel etkinliklere büyük ilgi

Bilimsel toplantılar

İstanbul Dişhekimleri Odası'nın düzenlediği, "İnley, Onley, Overley, Endokuron Restorasyonları" başlıklı bilimsel eğitim 11 Ocak'ta **Prof.Dr. Esra Can**'ın sunumuyla yapıldı. Eğitime dişhekimliği fakültesi öğrencileri de yoğun bir ilgi gösterdi.

Prof.Dr. Ender Kazazoğlu ve **Doç.Dr. Cem Tanyel** tarafından verilen 'Uygulamalı Temel İmplantoloji' kursu da 4 Ocak'ta Yılmaz Manisalı Eğitim Merkezi'nde gerçekleşti.

Ücretli çalışan dişhekimlerinin sorunları ele alındı

İDO, özel sağlık kuruluşlarında ücretli çalışan dişhekimleri, muayenehane ve klinik sahibi dişhekimleri, kamuda çalışan dişhekimleri, zincir poliklinik ve ADSM sahibi dişhekimleri olarak dört ana grup oluşturarak Meclis toplantıları organize etmeye başladı. Toplantıların ilki özel sağlık kuruluşlarında ücretli çalışan dişhekimleriyle ikincisi de muayenehane ve klinik sahipleri dişhekimlerinin katılımıyla gerçekleştirildi.

Toplantılarda yeni mezun dişhekimlerinin Oda tarafından hazırlanacak iş sözleşmeleriyle işe başlamalarının önemi, özel sağlık kuruluşlarında çalışan dişhekimleri-

nin aldıkları ücretler, yıpranma süresi, özellikle yeni mezun dişhekimlerinin mesul müdürlük konusunda bilgilenmelerinin önemi, sağlık kuruluşlarında taşeron çalışmanın yarattığı sorunlar ve sendikalaşma konusu, emeklilik gibi pek çok başlık ele alındı.

Mustafa Özcan'a Ziyaret

İDO Başkan Vekili Prof.Dr. Ender

Kazazoğlu ve Yönetim Kurulu üyeleri **Nazlı Zeynep Aktaş, Korkmaz Tuzcuoğlu** ve **Ertay Atalar İl Çevre Yönetimi Şube Müdürü Mustafa Özcan**'ı ziyaret etti.

Ziyarete 2023 yılında dişhekimliği hizmeti verilen sağlık kuruluşları için belirlenen tıbbi atık ücretlerindeki yüksek artış oranı ve tıbbi atıkların toplanmasında yaşanan sorunlar dile getirildi.

▲ 17 Ocak'ta yapılan muayenehane ve klinik sahibi dişhekimleri meclis toplantısından.

İDO Yönetim Kurulu üyeleri İl Çevre Yönetimi Şube Müdürü Mustafa Özcan'ı ziyaret etti.

Çanakkale’de Kompozit restorasyon kursu

Çanakkale Dişhekimleri Odası 19-20 Ocak 2022 tarihlerinde ‘Anterior Bölge Estetik Kompozit Restorasyonlar’ uygulamalı kursu gerçekleştirdi. **Prof.Dr. Esra Uzer Çelik** katılımcılara kırık, diastema kapatma, kompozit vener, injection moulding ve lastik örtü uygulama hakkında teorik bilgiler verdi. Her katılımcı model

üzerinde bu teknikleri uyguladı. GC sponsorluğunda Double Tree by Hilton Çanakkale’de yapılan kursa kamuda çalışan dişhekimlerinin ilgisi de yoğundu.

Osmaniye’de ‘Dijital Dişhekimliği’ eğitimi

Osmaniye Dişhekimleri Odası 24 Aralık’ta ‘Dijital Dişhekimliğinde Surgical Guide’ başlıklı bir eğitim düzenledi. **Burak Anıl Bingüllü**’nün verdiği eğitime 26 meslektaşımız katıldı.

Ankara
2023

Ajandanıza not edin:

TDB 27. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi
26-29 Ekim 2023'te Ankara'da

Ankara'da kurumlarla temaslar

Ankara Dişhekimleri Odası 25 Aralık'ta 'Mamanı da al gel' etkinliği kapsamında Karşıyaka'da gönüllülerin oluşturduğu Karşıyaka Canları Derneği'nin barınağına ziyarette bulundu. Nuriye Bektaş, Kurtuluş Özgür Yıldız, Özlem Birsen, Şirin Yüreklî, Latif Romancı, Kutun İygen ve Hanife Sevilmiş'in yardımlarıyla yaptığı bu etkinlikte yaklaşık 300 kadar şiddet görmüş, engelli ve de bakıma muhtaç hayvan sevindirildi.

Kurum ziyaretleri sürüyor

Ankara Dişhekimleri Odası Yönetim Kurulu 19 Aralık'ta Başkent Ü.D.F. Dekanı **Prof.Dr. Neslihan Arhun**'u ve Hacettepe Ü.D.F. Dekanı **Prof.Dr. Tülin Taner**'i ziyaret etti. Görüşmede dişhekimliği fakültesi öğrencilerine yönelik önümüzdeki döneme ilişkin projelerde işbirliği ve meslek sorunları konularında görüş alışverişinde bulundu.

ADO Başkanı **Serkan Er**, Başkan Vekili **Dağhan Erbaz**, Genel Sekreter **Elif Peker Tunç** ve Sayman **Armağan Demirören**'den oluşan

▲ ADO Yönetim Kurulu ve üyelerinin 25 Aralık'taki barınak ziyaretinden.

◀ ADO'nun 27 Aralık'taki Gölbaşı ADSM ziyaretinden: (soldan sağa) Armağan Demirören, Elif Peker Tunç, Serkan Er, Ali Ağır, Murat Çağlar, Dağhan Erbaz.

ADO heyeti 27 Aralık'ta Gölbaşı Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi Başhekimisi **Ali Ağır**'ı ziyaret etti. Meslek sorunları, kamu alanındaki yansımaları ve çö-

züm önerilerinin tartışıldığı ziyarette ADSM Tıbbi Hekim Sorumlusu ve Oda'nın TDB delegesi **Murat Çağlar** da eşlik etti. ○

Samsun'da yılın ilk etkinliği

Samsun Dişhekimleri Odası'nın düzenlediği Ocak ayı bilimsel etkinliğine Dişhekimisi **Dr. Türkan Nadire Yeşil** konuşmacı olarak katıldı. Samsun Dişhekimleri Odası toplantı salonunda meslektaşlarımızın yoğun ilgisiyle gerçekleşen toplantıda ilk oturumda "Dental Tedavilerde TME ve Bütünsel Yaklaşımın Önemi" konusu anlatıldı. Sonraki oturumda "4 Boyutlu Teknolojinin Getirdikleri ve Klinik Uygulamadaki Önemi. Mod Jaw Pratiğimiz Neresinde?" konusu anlatıldı. 14 Ocak 2023 günü yeni yılın ilk etkinliğinde farklı bir konu ve mesleki pratikler konusunda yeni bir bakış açısı kazanılmış oldu.

14 Ocak'ta yapılan etkinliğin ardından Samsun Dişhekimleri Odası Başkanı Övgü Tunçdemir Eyüboğlu eğitimi veren Dr. Türkan Nadire Yeşil'e kendisi adına TEMA vakfına yapılan fidan bağışının sertifikasını sundu.

Yeni A2 LED

1 YIL GARANTİ

1000 SAAT LED ÖMRÜ

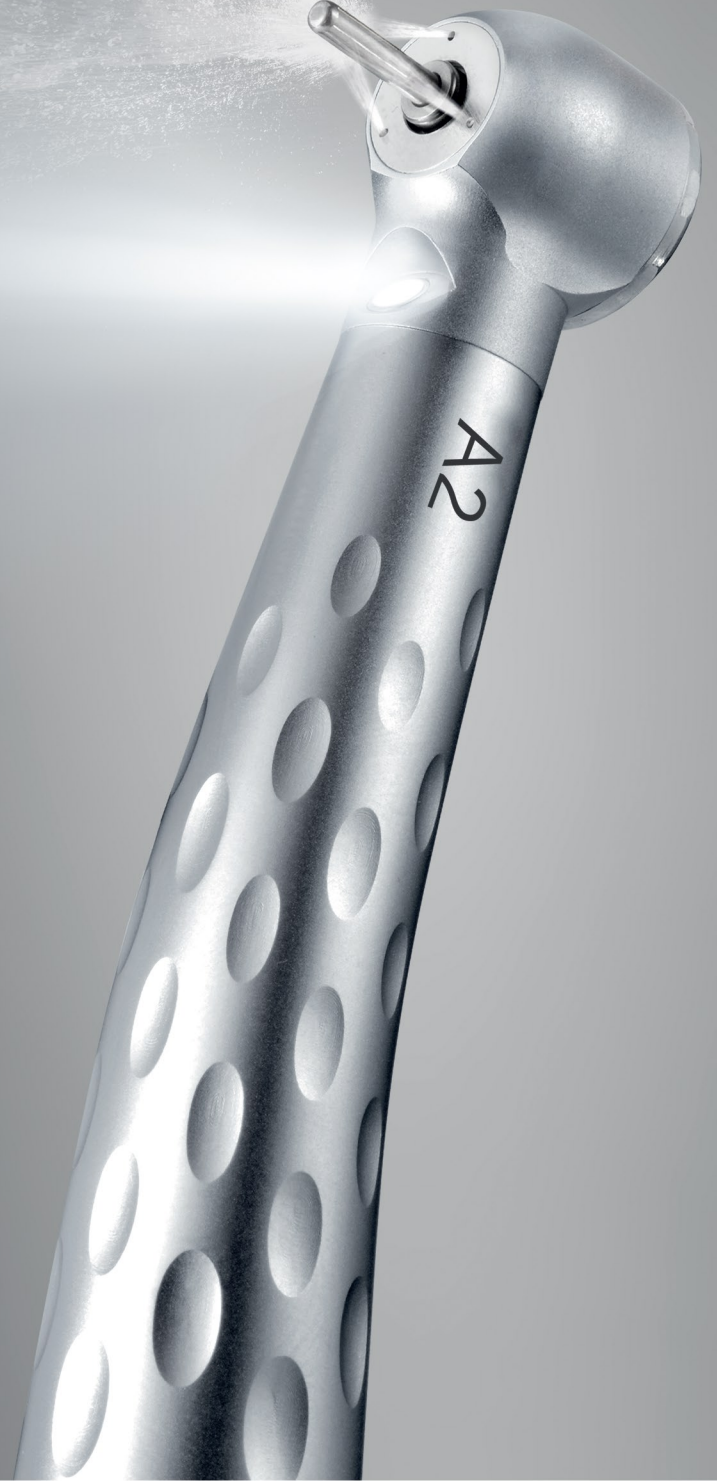
520.000 RPM

30 W GÜÇ

3. NOKTADAN ETKİN
SU SOĞUTMA

Dosya:

KAMUDA ÇALIŞAN DIŞHEKİMLERİ

Kamuda çalışan meslektaşlarımızın sayısı dişhekimliği fakülteleri de dahil edildiğinde 2021 sonu itibariyle 18.149'du. Mesleğini aktif olarak sürdüren dişhekimlerinin % 42'sini oluşturan kamuda çalışan meslektaşlarımızın çalışma yoğunluğu göz önüne alındığında ağız diş sağlığı tedavilerinin büyük kısmını sağladıkları varsayılabilir.

Dönemden döneme ağırlıkları değişse de kamuda çalışan dişhekimleri temel sorunları olarak yıllardır benzer başlıkları dile getiriyorlar: Performans sisteminin getirdiği sorunlar, sağlıkta şiddet, MHRS randevularının sık aralıklarla yazılması, çıplak maaşlarının düşüklüğü, gelirlerinin performans ödemelerine bağlı olması, dolayısıyla emeklilikte gelirlerinin çok azalması, mobbing, aşırı çalışmaya bağlı meslek hastalıkları...

Çeşitli illerde kamu kurumlarında çalışan meslektaşlarımıza benzer sorular yönelttik. Meslektaşlarımızın

zın öne çıkardıkları sorunlar uzman olup olmamalarına ya da çalıştıkları ile ilgili olarak farklılıklar gösterse de hepsinin üzerinde buluştukları nokta; performans sisteminin -en azından varolan haliyle- insani bir sistem olmadığı, sağlıkta şiddet başta olmak üzere birçok soruna zemin hazırladığıydı.

Bu konuda yasal bir engel olmamasına rağmen birçok meslektaşımız görüş vermekten imtina etti. Bazı meslektaşlarımız da isimlerinin yayımlanmaması koşuluyla görüş beyan ettiler. Meslektaşlarımızın çalışma ortamı

hakkında da bir fikir veren bu durum da değiştirilmesi talep edilen başlıklar arasında eklenebilir.

Meslektaşlarımızın sorunları kaynaklarıyla birlikte tespit ederek çözüm önerileri ürettiklerini ve sadece kendi gelirleri ya da çalışma koşullarıyla değil hastaların hak ettikleri ağız diş sağlığı hizmetini alamamasıyla ilgili de kaygılı olduklarını yanıtlardan izleyebiliyoruz.

DIŞHEKİMLERİNİN KURUM VE KURULUŞLARDAKİ DAĞILIMI

KURUM ADI	DIŞHEKİMİ SAYISI
Sağlık Bakanlığı	11.643
Milli Savunma Bakanlığı	119
Dişhekimliği Fakülteleri	5.785
Üniversiteler	144
Belediyeler	118
Diğer Kurumlar	340

Kaynak: Dişhekimlerinin Çalışma Şekilleri 2021 - TDB yayını.

İstanbul'da ağız diş sağlığı hastanesinde çalışan meslektaşımız Ozan Turan:

'En büyük sorun performansa dayalı ödeme sistemi'

Hangi yıl, hangi fakülteden mezun oldunuz? Kaç yıldır kamuda çalışıyorsunuz?

2000'de İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nden mezun oldum. Bir yıl serbest muayenehane hekimliği yaptım. Bir yıl da askerlik hizmetim sırasında askeri hastanede dişhekimliği yaptım. 21 yıldır kamuda çalışıyorum.

Performansa dayalı ödeme sistemine dair neler düşünüyorsunuz?

Performans sisteminin hekimler üzerinde puan bas-kısı, nicelik-nitelik ikileminde niceliği tercih etmede zorunda kalmak, gelirimizin büyük kısmı performans/teşvik ödemesi olduğundan yıllık izinlerde ve hastalık raporları sonucu gelirin çok fazla düşmesi, bu puan çılgnlığına "ayak uyduramayan" hekimlerle "ayak uydurabilen" hekimler arasında büyük gelir farkı oluşması, mesleki hastalıklara daha erken yaşta yakalanmak, standart tedavileri yaparken güncel tedavi yöntemlerini takip edememek, hızlı çalışmak zorunda olduğumuzdan mesleğe ve hastalara yabancılaşmak gibi sonuçları oluyor. Bunun sonucunda hastalar nitelikli bir ağız diş sağlığı hizmetini yeterince alamıyor.

Yeterli hizmet alamadığını düşünen hastalar hekimlerin sağlık politikalarının karar alıcısı değil uygulayıcısı olduğunu düşünmeden tepkilerini yer yer sözel ve fiziksel şiddet de uygulayarak sağlık çalışanlarına, özellikle de

hekimlere yöneliyorlar.

Emeklilik ve özlük haklarınıza dair yaşadığınız sorunlar var mı?

Birincisi, emeklilik dönemine ilişkin maaş hesaplamalarında aylık toplam gelirin dikkate alınmaması hak kaybına sebep oluyor. Bir diğer hak kaybı da yıpranma tazminatının 2018 yılından itibaren hesaplanması sonucunda oluştu. Yine aynı şekilde kamuda 2008 sonrası işe başlayan meslektaşların emekli maaşlarıyla 2008 öncesi başlayanların maaşlarının arasındaki fark büyük bir adaletsizliğe sebep oluyor.

Yardımcı personel, laboratuvar hizmetleri ve malzeme teminiyle ilgili sorunlar yaşıyor musunuz?

Çalıştığımız ADSM ve ADSH'larda klinik yardımcısı sayılarının yetersiz olmasından dolayı (iki veya üç hekime bir yardımcı) mesainin çoğunda dişhekimleri tek başına çalışmak zorunda kalıyor. Bu da hekimin verimini, moral ve motivasyonunu düşürüyor.

Protez ihalelerinde teknik şartname ve fiyat belirlenirken hasta sağlığı ve yapılan protezlerin kullanım ömrü ve kalitesi gözetenmediğinden protezler istenilen kalitede olmuyor. Prova süreleri şartnamede belirtilenin oldukça üstüne çıkıyor ve bu durum da protez hastalarında oldukça büyük bir memnuniyetsizliğe sebep oluyor. Ne yazık ki tepkileri dişhekimleri

göğüslemek zorunda kalıyor.

Yine aynı şekilde kullandığımız demirbaş ve sarf malzemeleri aynı ihale yöntemleriyle piyasanın en ucuz ve en düşük kaliteli kategoriden seçildiği için tedavi işlemlerinin başarısını olumsuz etkiliyor.

Çalıştığınız kurumda sözlü veya fiziksel şiddete maruz kaldınız mı?

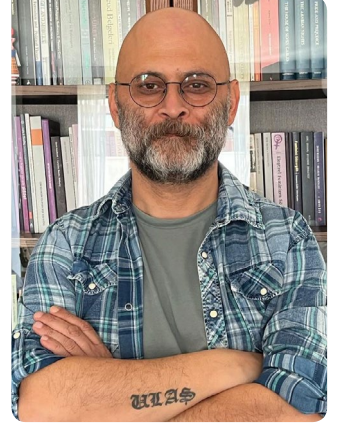
Evet meslek hayatım boyunca birkaç defa sözlü şiddete maruz kaldım fakat aynı kurumda çalıştığım pek çok meslektaşım fiziksel şiddete varan saldırılara da şahit oldum. Buna karşılık 21 senelik kamu dişhekimliği meslek hayatımda bizi bu şiddet sarmalından çıkaracak herhangi bir yasal veya idari çözüme şahit olmadım.

Amirlerinizden yıldırma, tehdit gibi davranışlara maruz kaldınız mı?

Kendi adıma konuşmak gerekirse sendika temsilciliği yaptığım dönemdeki birkaç küçük tehdidi saymazsak pek karşılaşmadım. Ama yönetici pozisyonundaki bazı meslektaşlarımızın görev süreleri sırasında deontolojik ilkeleri ihlal ederek astları pozisyonundaki meslektaşlarına yıldırma, olumsuz sözel eylemler, tehdit içeren eylemlerine ve konuşmalarına şahit oldum.

Sizce sorunların kaynağı ne? Çözüm önerileriniz var mı?

Kişisel olarak kamu dişhekimliğinin en büyük soru-

nunun performansa dayalı ödeme sistemi olduğunu düşünüyorum. Bu sistemin revize edilerek maaşlarımızdaki performans ödemelerinin toplam maaş içerisindeki oranının düşürülmesi ve toplam maaşımızın da eğitim seviyemiz ve emeğimizin değerine göre artırılması gerekiyor.

MHRS cetvelleri 20 dakikada bir yeni hasta bakılacak şekilde hazırlanıyor. Dişhekimlerinin daha insani şartlarda çalışabilmesi için MHRS cetvellerinin dişhekimliği işlemleri için gereken asgari süreyi geçmeyecek şekilde düzenlenmesi gerekiyor.

Sağlıkta şiddetin önlenmesi için daha caydırıcı hukuki tedbirler alınması, SABİM, CİMER gibi pratikte çözümün bir parçası olmayıp sorunun bizatihi kendisi olmaya başlayan uygulamalara son verilmesi gerekiyor.

Son söz olarak, sağlığın karlı bir sektör değil de bir hak olarak değerlendirilmesinin politik bir tercih olduğunu düşünüyorum. Bu politikaların sahadaki en temel uygulayıcıları olan biz hekimlerin hem kendi çalışma şartlarımız ve emeğimizin karşılığını alabilmemiz için hem de vatandaşların sosyal devlet gereği sahip olması gereken eşit, ulaşılabilir ve ücretsiz sağlık hakkı için daha sosyal ve eşitlikçi politikaları desteklememiz gerektiğini düşünüyorum.

Bursa'da devlet hastanesinde çalışan meslektaşımız Mehtap Aydın:

Nitelikli hizmete değil muayene sayısına odaklanılıyor

Hangi yıl, hangi fakülteden mezun oldunuz? Kaç yıldır kamuda çalışıyorsunuz?

2001 yılında Gazi Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesinden mezun oldum. 20 yıldır kamuda çalışıyorum. Bir yıl da özel diş polikliniği tecrübem oldu.

Kısaca kamuyu tercih etme sebeplerinize değinebilir misiniz?

Çalışma saatlerinin daha kısa olması, özlük hakları gibi sebeplerden atamaya başvurduğum.

Performansa dayalı ödeme sistemine dair neler düşünüyorsunuz?

Performans sistemi her ne kadar sağlıkta sorunları çöz-

me iddiasıyla ortaya atılsa da "sağlıkta dönüşüm"ün övünülecek bir uygulama olduğunu düşünmüyorum. Muayene sayısı, cerrahi girişim ve tedavi sayıları üzerinden sağlık hizmeti tüketimini artırmayı temel alıyor. Sayılar istenildiği gibi artarken hastaya ayrılan süre kısalmıyor.

Sayılara odaklandığı için nitelik değerlendirme şansı yok. Koruyucu hekimlik yok olmuş durumda. Hastaya ayrılan süre kıaldıkça hataları tanı, tedavi ve uygulama ihtimali artıyor. Hasta açısından bakılırsa hekime kolay ulaşıyor ama nitelikli hizmet almak zorlaştı.

Emeklilik ve özlük haklarınıza dair

yaşadığınız sorunlar var mı?

Güvenlik hakkı kağıt üzerinde kalıyor, izin hakkı dahi maaş kesintileriyle fiilen engelleniyor.

Yardımcı personel, laboratuvar hizmetleri ve malzeme teminiyle ilgili sorunlar yaşıyor musunuz?

Maalesef yaşıyorum. Az personelle çok iş yapılan çalışma düzeninde her dişhekimine bir klinik asistanı düşmüyor, hekimin iş yükü artmış oluyor.

Laboratuvar hizmetine gelirse; malzeme kalitesi, personel seçimi belirlerken hekimin görüşü alınmazken, tabir uygunsu yapılan protezler dört yıl

süreyle hekime zimmetleniyor.

Çalıştığınız kurumda sözlü veya fiziksel şiddete maruz kaldınız mı?

Sözlü hakaret hastanelerde sıradanlaşmış durumda. Defalarca maruz kaldım ve üzülmeye meslektaşlarının başına gelenlere şahit oldum. Özetle, çalışırken güvende hissetmiyorum.

Amirlerinizden yıldırma, tehdit gibi davranışlara maruz kaldınız mı?

Evet, kesinlikle.

Çanakkale'de ADSM'de çalışan meslektaşımız:

Kamuda her işlem yapılmamalı

Kaç yıldır kamuda çalışıyorsunuz?

15 yıldır kamuda çalışıyorum, bir süre eşimle birlikte muhayenenede de çalıştım. Eşimle çalışmak maddi-manevi beni tatmin etmediği için kamuyu tercih ettim.

Performansa dayalı ödeme sistemine dair neler düşünüyorsunuz?

Performansa dayalı ödeme sistemi tabii ki hekimler üzerinde bir baskı oluşturuyor. İdareciler tarafından her zaman çok çalışıp, çok puan yapmamız isteniyor. Yapılan işin kalitesi önemsenmiyor.

Aynı zamanda bu baskıyı diğer dişhekimleri meslektaşlarınız tarafında hissediyorsunuz. Çünkü kazanç ortak bir havuzda toplanıyor; hekimlere para o ay yaptığı puana göre dağıtılıyor. Çok çalışır çok puan yaparsanız hastanede el üstünde tutuluyorsunuz, saygı görüyorsunuz. Yoksa bir değeriniz yok.

Performansa dayalı ödeme sistemi; hastalar için de mağduriyete yol açıyor. Kısa zamanda çok iş yapılması beklendiği için hastalar da kalitesiz tedavilere maruz kalabiliyorlar. Bu sefer hasta defalarca hastaneye başvuruyor,

sorunu çözülmezse en sonunda yılıp parası varsa muhayenelere gidip sorununu çözmeye çalışıyor ya da parası yoksa öyle yıllarca idare etmeye çalışıyor; en sonunda da problemleri dişlerini çektiriyor.

Yardımcı personel, laboratuvar hizmetleri ve malzeme teminiyle ilgili sorunlar yaşıyor musunuz?

Yine çok çalışırsanız size klinik yardımcısı veriliyor yoksa yardımcınızı bir diğer hekimle ya da hekimlerle paylaşmak zorundasınız. Çalıştığım kurumda şu an sarf malzeme sıkıntısı yok,

laboratuvar hizmetleri ise idare eder düzeyde.

Sizce sorunların kaynağı ne? Çözüm önerileriniz var mı?

Sorunların kaynağı tabii ki performans sistemi ve bütün işlemlerin kamuda yapılması. Kamuda sadece diş çekimi, hareketli protezler ve en fazla koruyucu tıbbi tedaviler yapılmalı.

Kamu özel muayenelerden hizmet satın almalı; gerekirse hastadan da katılım ücreti alınıp kanal tedavisi, sabit protez ve implant gibi işlemlerin özel muayenelerinde ya da polikliniklerde yapılması gerekli.

Ø2.9 MM NARROW IMPLANT

Bursa'da ADSM'de çalışan meslektaşımız
Çağlayan Atay:

Yeterli zaman tanınmadığı için hasta sürekli sistemde kalıyor

Hangi yıl, hangi fakülteden mezun oldunuz? Kaç yıldır kamuda çalışıyorsunuz?
1993'te Dicle Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nden mezun oldum. Ağız Diş ve Çene Cerrahiyim. Fakültede sekiz yıl çalıştım, ADSM'de de 15 yıldan beri çalışıyorum. Bir dönem muayenehanede de çalıştım.

Kısaca kamuyu tercih etme sebeplerinize değinebilir misiniz?
Yerleşmek istediğimiz şehre eşimin eş durumu tayini yaptırabilmesi için çakılı kadroya başvurdum.

Performansa dayalı ödeme sistemine dair neler düşünüyorsunuz?
İlk bakışta iyi gibi görünen performans sisteminin sağlıkta sürdürülebilir bir sistem olmadığı anlaşılmaktadır. Hangi sektörde olursa olsun, işi yapan kişiye maaşını düşük tutarak, parça başı para verip yeterli zaman tanınmazsa, kalitede ani bir düşüş kaçınılmazdır.

Performans sistemini sağlık sektöründe denemeye kalktığınızda, tedavi etme yani şifaya kavuşturma işlemi bir süre sonra yerini, yapılan iş için maddi karşılık beklenen herhangi bir işe dönüşerek sıradanlaşır. Oysa tedavi olma yani şifa beklentisi kişiden kişiye değişen şahsa özel bir iştir. Siz bunu parça başı gelir getiren bir iş gibi sıradan sistemle sunarsanız, sayı artışına bağlı olarak bir süre sonra planlanan tedavi için

yeterli zamanın olmadığını, az zaman alan ama getirisi olan iş yapma sayısının arttığını, koruyucu hekimliğin etkin halde kullanılmadığını, sistemin kendine iş yaratan bir sektör haline geldiğini fark edersiniz.

Sayı odaklı çalışma yöntemi, sadece bireyin çalışma performansı ile ilgili olmadığından, aynı işi yapan aynı kadro derecesindeki farklı katsayılı hastanelerde çalışan doktorlar arasındaki gelir farkı çalışma barışını ciddi anlamda bozmaktadır.

Çalışma barışını bozan sadece bu değildir. Aynı hastanede çalışan ortalamada altındaki puanı tutturamayan hekim ya da hekimler, diğer yüksek puan yapan hekimleri gelir olarak aşağıya çekerler. Bu durum da, hekimler arasında sürtüşmeye neden olduğu için çalışma barışını bozmaktadır.

Kadro derecesi yüksek hekimlerin daha fazla para almasını amaçlayan sistem yaş olarak büyük olan hekimleri daha fazla çalışmaya sevk etmektedir. Kıdemli hekimleri ödüllendirmek için düşünülen bu durum, kendi içinde bir paradoks barındırmaktadır. Genç hekimlerin daha fazla çalışma potansiyeli varken hekimlerin tavan puanları kıdemlilere göre düşük olduğundan daha az gelire yetinmeleri istenmiştir. Kadro derecelerinde kıdem arttıkça tavan puanların aşırı yükselmesi, vaat edilen ücreti, önünüzde sizinle birlikte hareket eden, ona doğru gidip de

bir türlü ulaşamayacağınız havuç haline getirmiştir.

Mesai dışında çalışmak, gösterilen özveriyi destekleyip hekimi ekonomik olarak rahatlatacak durumda olması gerekirken, mesai içi performans puanlarının yüksek olması nedeniyle bu puanı tamamlayamadıkları için hayal haline gelmiştir. Kadro dereceleri düşük hekimlerin mesai dışına kalma şartı, mesai içi tavan puanlarından yüksek olduğu için, hekimlerin karşılığını alamadıkları puanlar yapıp karşılıksız efor sarfetmelerine neden olmaktadır. Kadro derecesi yüksek olan kıdemli hekimlere de, aylık tavan puanının yüzde on fazlasını yapması halinde mesai dışı çalışma ortamı sağlanmaktadır.

Kısa aralıklı randevu uygulaması sistemdeki hastaların tedavi edilerek sistemden bir süre de olsa uzaklaşmasını sağlayamadığı için hastanelerden çıkamayan hastalar ordusu yaratmıştır. Hastaların 'bir türlü randevu alamıyoruz' şikayetlerinin altında yatan en önemli nedenlerden biri de budur. Sistem hastayı iyileştirip sistem dışına çıkartmamaktadır.

Burada yapılması gereken şey, hastaların sağlığına kavuşturularak uzun süre sistem içine girmelerine engel olmaktır. Bunun adı da tedavidir.

Asıl performans başarısı tedavi edilen hastanın sistem dışına çıkmasıdır. Bununla övünebilirsiniz. Bunun ilk şartı da, hekimin

hiçbir maddi kaygısının olmadığı, rahat çalışacağı ortam ve yeterli tedavi süreleridir.

Emeklilik ve özlük haklarınıza dair yaşadığınız sorunlar var mı?

Tabii ki var. Emeklilik sistemi de aldığınız çıplak maaşa endeksli bir uygulama olduğu için emekli maaşları maalesef standartların altında kalmaktadır.

Yardımcı personel, laboratuvar hizmetleri ve malzeme teminiyle ilgili sorunlar yaşıyor musunuz?

Canla başla çalışan tek hemşire var. Hem asiste ediyor hem enstrumante ediyor hem de sekretery işlerini kendisi tek başına yapıyor. Maalesef ne kadar çalışırsa çalışsın sabit performans ücreti alıyor. Sağlıkta bu da kanayan yaralarımızdan biri.

Ben çene cerrahı olduğum için laboratuvar hizmeti almıyorum. Dişhekimleri arkadaşlarımdan duyduğum ve hastalardan gördüğüm kadarıyla soursuz bir alan olmadığının farkındayım.

Çalıştığınız kurumda sözlü veya fiziksel şiddete maruz kaldınız mı?

Toplumda yaratılan gereksiz özgüven nedeniyle

sorumluluklarını yerine getirmeyen ama her şeyi hakkı sanan ve sağlıkta yaşanan bütün sorunları doktorların çözeceğini sanan bir hasta kesimi var. Bu tür kişilerin sağlıkla ilgili en ufak bir eğitim ve bilgilerinin olmamasına rağmen, aşırı derecede fikirlerinin olması bu tür olumsuzlukların kaynağını teşkil ediyor. Her

sağlık kuruluşunda yaşanan olumsuzluklara biz de belirli zamanlarda şahit olmaktadır. Ancak son zamanlarda sorunun nereden kaynaklandığını anlayan hasta sayısının biraz daha arttığını görmekteyiz.

Amirlerinizden yıldırma, tehdit gibi davranışlara maruz kaldınız mı?

Kişisel olarak olumsuz bir tablo yaşamadım. Onların da yaşadıkları stres fazla, bunu fark ediyorum. Arkasının sağlam olduğunu düşünerek pervasız davranan yöneticilerin de olduğunu duyuyoruz.

Sizce sorunların kaynağı ne? Çözüm önerileriniz var mı?

Sorunun kaynağı performans (yeni adıyla teşvik) sistemidir. Çözüm önerim; sistem tarafından hastaların bir gelir kaynağı değil tedaviye ihtiyacı olan kişi olarak, hekimlerin de köle değil çabalarıyla en üst eğitim seviyesine ulaşmış, saygıyı hak eden donanımlı bireyler olarak görülmesidir.

Kamuda idari bir görevde çalışan meslektaşımız:

Hep beraber mesleğin itibarını yükseltmek zorundayız

Kısaca kamuyu tercih etme sebeplerinize değinebilir misiniz?

Ailevi planlar nedeniyle İstanbul'da her şeyi terk ederek memleketime geldim ve kura ile devlete girmeye hak kazandım.

Krediyle ödediğim tüm muayenehane malzemelerimi bir kamyon tutarak taşımak istediğim yıl bir gecede tam gün yasası çıktı, benim mesleğimi fiziki icra etmem yasaklandı. Bundan önce tüm dişhekimleri döner almadan mesai sonrası kliniklerinde çalışabiliyorlardı.

Bir gecede plansız kararların aldığı, insanların hayatlarıyla oynandığı bu ülkemi her haliyle seviyordum. Bu benim mesleğimde bambaşka bir alanda kendimi ifade etmemi sağladı.

Ben aslında bir 'Halk Sağlığı Dişhekimisi' olduğumu fark ettim. Sağlık Bakanlığı'nın sonradan çıkardığı pek çok ağız ve diş sağlığı uygulamasını, ben önceden kendi ilimde vizyoner yöneticilerimiz sayesinde gerçekleştirdim. Daha sonra halk sağlığı kongresinde bilimsel

poster olarak hazırladığımız bir ağız ve diş sağlığı projesi gerçekleştirdim.

Amirlerinizden yıldırma, tehdit gibi davranışlara maruz kaldınız mı?

Bu soruya ezber bozan bir cevap vereceğim. İldeki tüm meslektaşlarımla bürokratik olarak bir bağım var. Benim yaşadığım tüm mesleki sorunlar mesleğimizi itibarsızlaştıran meslektaşlarımızdan geliyor maalesef.

Ben mesleğe değer verdiğim için onları cezalandırmak yerine yılmadan bıkmadan sözlü uyarılarda bulunarak bir şeyleri düzeltmeye çalışıyorum. Çok ağır cezalar verilebileceğini biliyor ama uyararak düzeltebileceğim inancım yüzünden kurumum tarafından da haklı olarak baskı yapıyorum. Hatta bir meslektaşımızı halk sağlığını tehdit ettiği bir konuda geç cezalandırdığım için sürgün bile yedim.

Ama ben kendimi halk sağlığı mücadelesi veren bir dişhekimisi olarak görmeye başladığımdan beri kırmızı çizgilerimi de belirlemek

zorundaydım. Tıbbi atık ve çapraz enfeksiyon konusunda para cezaları verdim. Mesleği kötü niyetli kullanımlara da gerekli cezaların verilmesinde uygulayıcı yetkili durumuna düştüm. Gene de onları sık sık önce şifahen uyardım. Sürekli kendi sağlık kurumunun içinde bir başka sağlık kurumunda yetkili meslektaşlarını getirerek "yetkisiz sağlık hizmeti" verme gibi kestirme yolları tercih etmeleri benim bu işteki en büyük sorunlarımdan biri.

Dediğim gibi, çapraz enfeksiyon – tıbbi atık konuları benim kırmızı çizgim. Ben kendimi halk sağlığı mücadelesi veren bir hekim olarak bulmam nedeniyle bu konularda çok hassaslaştım ve ilimde pek çok hekim arkadaşına (bir önceki ayın gelirinin belirli oranı ceza kesildiği ve vergi konusunda çok sıkıntılı bir meslek olmasında dolayı) 2 TL, 5 TL, 10 TL cezalar kestim.

Sizce sorunların kaynağı ne? Çözüm önerileriniz var mı?

Mesleğe değer katmak,

itibar katmak çok önemli. Bir düşünün siz bazı meslek grupları hakkında nasıl ön yargılara sahipsiniz. Şu an İstanbul'daki taksiciler, ya da büyük bir metropolün varoş bir bölgesinde bulunan emlakçılar... Burada yazamayacağım pek çok meslek var, sizin de aklınıza gelmiştir. İtibar kaybetmek öyle kolaydır ki bir meslek grubunda. İtibar elde etmek ise sadece bilimsel ve mesleki başarılarla olmuyor.

Bunu dişhekimliğinde sadece medikal, teknik ve akademik başarılarla mı göstermeliyiz? Sosyal projeler de yapılması gerekiyor mu? Vergi konusunda oluşan bu algı ileride çok daha büyük yaptırımlara dönüşecektir. (Herkes kendi ilinde kesilen para cezalarını istatistiki olarak sorsun. 3 TL, 5 TL, 10 TL; tüm illerde böyle. Bunu tüm sağlık teşkilatının bilmediğini mi düşünüyorsunuz?) Peki meslekte itibar elde etmenin önemini, meslektaşlarımıza nasıl anlatabiliriz. Üst kurum ve kuruluşların birincil görevi bu olmalı diye düşünüyorum.

Ankara'da ADSM'de çalışan meslektaşımız:

Gençliğini eğitime harcayan hekimler bunun karşılığını alabilmeli

Hangi yıl, hangi fakülteden mezun oldunuz? Kaç yıldır kamuda çalışıyorsunuz?

2010 yılında Gazi Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nden mezun oldum. Aynı Fakültede ağız diş çene cerrahisi uzmanlık eğitimini 2015 yılında tamamladım. Kamu harici çalışma deneyimim olmadı.

Kısaca kamuyu tercih etme sebeplerinize değinebilir misiniz?

Kamuyu uzman olarak tercih etme nedenim öncelikle uzmanlık alanımın yeterli donanımdaki sağlık tesislerinde yapılması gerektiğine inanmam ve düzenli çalışma şartları istememden kaynaklanıyor.

Performansa dayalı ödeme sistemine dair neler düşünüyorsunuz?

Performans sisteminin endikasyon ve harcanacak

tedavi zamanı düşünülerek hekimler tarafından yapıldığını görüyoruz. Hekimin yeterliliği bilgisi genellikle çok arka planda kalıyor.

Emeklilik ve özlük haklarınıza dair yaşadığınız sorunlar var mı?

Özlük ve emeklilik haklarımızın emsal eğitim süreçleri yada meslekler göz önüne alındığında yetersiz kaldığını düşünüyorum. Maddi manevi şartları, çalışırken ya da emekliyken diğer mesleklere göre tercih edilecek şekilde fark yaratacak imkanlara sahip olmayacaksa bir insan neden en az 24 yaşına kadar okuyup pratisyen hekim ya da dişhekimiy olmayı, ardından 28'ine 30'una kadar uzmanlık yapmayı, daha sonrasında da yan dal yapıp gençliğini normal dışı bir mesai süresinde yapmayı istesin?

Hekimler gençliklerini o meslek için harcarken

bunun ciddi bir karşılığı olmalı. Hiçbir meslek sene kaybetmeden bu yaşlarda yeni başlamıyor mesleğine. Mesleğinin şartları gereği hayata geç başlamıyor.

Yardımcı personel, laboratuvar hizmetleri ve malzeme teminiyle ilgili sorunlar yaşıyor musunuz?

Nadiren.

Çalıştığınız kurumda sözlü veya fiziksel şiddete maruz kaldınız mı?

Hayır. Mesleğini hakkıyla yapan ve haklarını bilen meslektaşlarım çoğaldıkça inşallah hiçbir yerde böyle bir şey olmayacak.

Amirlerinizden yıldırma, tehdit gibi davranışlara maruz kaldınız mı?

Hayır.

Sizce sorunların kaynağı ne? Çözüm önerileriniz

var mı?

Uzmanlık için yapılan düzenlemelerin yetersiz olduğunu düşünüyorum. Öncelikle endikasyonların çeşitlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Pratisyen ve uzman arasındaki katsayı farkı tıp hekimleri gibi düzenlenmelidir. Böylece uzmanlar gerçekten gereken işlere sevk alıp hekimin koopere olamadığı hastaları yönlendirdiği ya da sistemik hastalığı çok olan hastanın riskine evrak yüküne ortak olmak istemediği için tedaviden çekilmeyecektir.

Çoğu çene cerrahisi kalemi yataklı servisli hastanelere ya da KBB branşına açık. Ama cerrahi uzmanları dişhekimliğinde çoğu endikasyonu lokal anestezi altında yapmakta ve merkezlere uzman cerrah kadrosu açılmaktadır. Uzman varsa ve yapabilirim diyorsa her yerde işlem kalemleri açılabilir.

İstanbul'da ağız diş sağlığı hastanesinde çalışan meslektaşımız:

Dişhekimleri hızlı çalışmaya ve kaliteden ödün vermeye zorlanıyor

Hangi yıl, hangi fakülteden mezun oldunuz? Kaç yıldır kamuda çalışıyorsunuz?

2015'te Gazi Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nden mezun oldum. 2022'de de KTÜ Dişhekimliği Fakültesi'nde uzmanlık eğitimimi tamamladım. Mezun olduktan sonra kamuda dişhekimisi ve fakültede araştırma görevlisi olarak çalıştım.

Kısaca kamuyu tercih etme sebeplerinize değinebilir misiniz?

Çalışma günü ve saatleri tercih sebepim oldu. Mesai saatinin erken bitiyor olması ve hafta sonu tatili çocuğumla daha iyi ilgilenebilmem için cazip geldiğinden dolayı tercih ettim.

Performansa dayalı ödeme sistemine dair neler düşünüyorsunuz?

Performansa dayalı sistemde hekimler hızlı çalışmaya ve kaliteden ödün vermeye zorlanıyor, kalitenin düşmesi de hastalara uygulanan işlemlerin ağızda kalma süresinin daha kısa olmasına, tedavinin öngörülebilirliğin azalmasına ve hastaların olumsuz geri dönüşünün artmasına neden olmaktadır. Denetim mekanizmasındaki eksiklikler ve aksamalar da bu duruma

neden olmaktadır.

Yardımcı personel, laboratuvar hizmetleri ve malzeme teminiyle ilgili sorunlar yaşıyor musunuz?

Şimdiye kadar çalıştığım tüm hastanelerde yardımcı personel eksikliği mevcuttu, bu eksiklik personelin daha fazla çalışmasıyla giderilmeye çalışılıyordu. Laboratuvar hizmetleri kalitesi dü-

Çanakkale'de devlet hastanesinde çalışan meslektaşımız

Enver Gündüz:

En büyük problem yardımcı personel eksikliği

Hangi yıl, hangi fakülteden mezun oldunuz? Kaç yıldır kamuda çalışıyorsunuz?

2014 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Dişhekimliği fakültesinden mezun oldum.

İlk çalışma deneyimim özel sektörde olmuştu. Sonrasında açıktan atama ile devlet hastanesine atamam oldu. Sekiz yıldır kamuda çalışıyorum.

Kısaca kamuyu tercih etme sebeplerinize değinebilir misiniz?

Mezun olduğum gibi kısa bir süre özelde çalıştım. İlk iş görüşmelerimi yaptığımda özel sektörde işverenlerin zorlu çalışma şartları sunması ve maaşı asgari ücret düzeyinde teklif etmesi kamuyu düşünmeme vesile olmuştu.

Performansa dayalı ödeme sistemine dair neler düşünüyorsunuz?

Performans sistemi beni yıpratıcı bir çalışma şekliydi. Adapte olmakta zorlandım. Kliniğimize gelen hasta başvurusu fazlaydı. Performans

sistemi sadece niceliğe bakan, yapılan işin niteliğini ölçmeyen bir sistem. Hekim için de hasta için de faydalı olduğunu düşünmüyorum.

Emeklilik ve özlük haklarınıza dair yaşadığınız sorunlar var mı?

Hayır, yaşamadım.

Yardımcı personel, laboratuvar hizmetleri ve malzeme teminiyle ilgili sorunlar yaşıyor musunuz?

Kamuda yaşanan en büyük problem benim açımdan yardımcı personel eksikliğidir. Eğitimli yardımcı personel açığı çok fazla. Fazla sayıda hasta başvuran kliniklerde hasta sırasını organize etmek bile yorucu olabiliyor.

Hekim sadece işine odaklanabilirse yapılan işin kalitesi daha iyi oluyor. Ancak işlem yaparken poliklinik kapısının devamlı açılıp, içerdeki çalışan hekimi muhatap görüp soru sorulması, azami dikkat gerektiren işimizde olumsuz bir çalışma ortamı oluşturuyor. Laboratuvar hizmetlerinde

yaşanan olumsuzluklarda bireysel çabayla çözüm üretmek zorunda kalıyoruz. Bu durum hekimin iş yükünü artırıyor.

Malzeme temininde görüşlerimiz alınıyor. Bununla ilgili bir problem yaşamadım.

Çalıştığınız kurumda sözlü veya fiziksel şiddete maruz kaldınız mı?

Fiziksel bir şiddete maruz kalmadım. Ancak randevu kuralına uymak istemeyen veya randevusuna geç gelen hastalarla yaşadığım münakaşalar olmuştu.

Burada aslında randevu alan ve randevusuna zamanında gelen hastaların hakkını korumaya çalışıyordum. Bence sistem bu şekilde kural tanımaz hastaları hiç hekimle tartışmasına müsaade etmeden bir düzen getirmeli.

Amirlerinizden yıldırma, tehdit gibi davranışlara maruz kaldınız mı?

Maalesef oldu. Kliniğin tek yetkilisi oranın hekimi olmalı. Kesinlikle kıyas yapılmamalı. Benim eşim

de dişhekimi, kendisi sınıf arkadaşımdı. Aynı eğitimi aldık ancak aynı şekilde ve hızda çalışmıyoruz. Dişhekimlerinin bence dolgu yapma süresi, kanal tedavisi yapma süresi gibi standartları olmamalı.

Sizce sorunların kaynağı ne? Çözüm önerileriniz var mı?

Böyle kıyaslama yapmaya çalışan kişiler hem çalışma huzurunu bozuyor hem de kendini değersiz hissettiriyor. Bence sorunun kaynağı hastalarımızı rutin zorlu kontrole tabii tutmamak. Dişhekimlerine başvuru hep en son aşamada oluyor. Bu durumda hastanın bekleme sabrı olmuyor.

Çürükleri ve ortodontik anomaliler oluşmadan önlemek daha ucuz ve kolay bir yol. Kendi aldığım eğitimde de toplum ağız ve diş sağlığının bizler tarafından düzeltilebileceğini düşünüyorum.

şüktü. Ama şu an çalıştığım kurumda mal teminiyle ilgili bir sorunla karşılaşmadım, istediğim materyallere ulaşabildim.

Çalıştığınız kurumda sözlü veya fiziksel şiddete maruz kaldınız mı?

Hastaların yaptığımız işe ve mesleğimize gereken saygıyı göstermediğini düşün-

yorum. Fiziksel şiddet olmasa bile Trabzon'da çalıştığım dönem sözlü şiddete maruz kaldım. Şu an çalıştığım kurumda ise olumsuz bir olayla karşılaşmadım.

Amirlerinizden yıldırma, tehdit gibi davranışlara maruz kaldınız mı?

Ben karşılaşmadım ama bu tip eylemlerin özellikle

fakültelerde çok fazla olduğuna sıklıkla şahit oldum.

Sizce sorunların kaynağı ne? Çözüm önerileriniz var mı?

Benim gözlemime göre sorunun kaynağı şu an uygulanan sağlık politikasıdır. Daha çok hasta bakma baskısına neden olan performans sistemi kaliteyi

düşürmektedir.

Hasta yoğunluğu sistemin işlememesine ve tıkanmasına sebep olabilecek kadar yüksek. Hasta başına ayrılacak işlem süresi yeterli özeni gösterebilecek kadar uzun değil ve bu durum da hem hizmet kalitesini düşürüyor hem de her bir bireyin nitelikli sağlık hizmeti alma hakkına engel oluyor. ○

Ankara'da ADSM'de çalışan meslektaşımız
Sıla Barut:

Tek kalemde hekime yakışır bir ücretle çalışmak istiyoruz

Hangi yıl, hangi fakülteden mezun oldunuz? Kaç yıldır kamuda çalışıyorsunuz?
2002 yılı Hacettepe Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi mezunuyum. 20 yıldır kamuda çalışıyorum. Kamuda çalışırken muayenehane açma hakkımızın olduğu dönemde aynı zamanda muayenehane hekimliği de yaptım.

Kısaca kamuyu tercih etme sebeplerinize değinebilir misiniz?
Hafta sonu iki gün tatilinin olması ve mesai saatlerinin belli olması beni cezbedti diyebilirim. Kamuya ilk başladığımda kendi muayenehaneme de sahip olabiliyordum, seçim yapmak zorunda değildim. Ve ay sonunda elime geçen belli miktar gelirim olması da bir sebepti.

Performansa dayalı ödeme sistemine dair neler düşünüyorsunuz?
Kesinlikle çok çok yanlış buluyorum. Performans baskısıyla etik hekimliği bağdaştırmak mümkün değil. Neredeyse tüm işlemlerimiz girişimsel. Her işleme ayrılması gereken minimum süreler FDI tarafından da belirlenmiştir. Puan toplama çalışarak tatmin edici tedavi sonuçları elde etmek elbette mümkün değildir. Bu da hekimi zora soktuğu gibi hastanın da kaliteli tedavi alabilmesini zorlaştırır.

Emeklilik ve özlük haklarınıza dair

yaşadığınız sorunlar var mı?

Ne yazık ki var; çok var. Öncelikle kendimizi güvende hissetmiyoruz. Sağlıkta şiddet çığ gibi büyüyor. Ve bu sorun için gerekli adımların atılmasını bekliyoruz.

Tek kalemde hekime yakışır maaşla çalışmak istiyoruz. Yasal hakkımız olan yıllık izinlerimizde bile kayda değer ücret kesintileri yaşıyoruz. Ve ücretimizin büyük kısmı yaptığımız işlemlerden aldığımız puana dayalı teşvik ödemesi olduğundan izin kullandığımızda bu ödemededen yararlanamıyoruz. Birçok meslektaşım bu yüzden yıllık izin kullanamıyor.

Sabit maaş dışındaki ödemeler emekliliğe yansımadığından çok düşük emekli ikramiyesi ve maaş bizi bekliyor. Doğal olarak emekli olmaktan da kaçınıyoruz mecburen.

Hekimliğin eski itibarının kazandırılmasını diliyoruz.

Yardımcı personel, laboratuvar hizmetleri ve malzeme teminiyle ilgili sorunlar yaşıyor musunuz?

Dört elli dişhekimliği, tedavinin etkin olması ve kalitesini etkileyen çok önemli bir faktör. Ancak kamu çalışanları olarak bırakın dört elli dişhekimliğini 5-6 hekime 1 yardımcı personelle çalışıyoruz. Bazı kurumlarda o bile verilmiyor. Bu çağda inanılır ve kabul edilebilir bir durum değildir.

Ne yazık ki laboratuvar hizmetleri de yüz güldüren

standartlarda değildir. Dişhekimliğinde alet ve malzemenin önemi hepimizin malumu. Ancak kamu dişhekimleri çalışacakları malzemeyi seçemiyor. İhaleyle alınan malzemeleri kullanıyoruz.

Çalıştığınız kurumda sözlü veya fiziksel şiddete maruz kaldınız mı?

Evet. Mesleğe ilk başladığımda hayal bile edemeyeceğim muamelelere maruz kaldım, kalıyorum. Çoğunda beyaz kod vermiyoruz bile. Çünkü ne bunun için uğraşmaya zamanımız var ne de dava sonucunda hastayı caydırıcı bir ceza elde edebiliyoruz.

Bu 20 yıl zarfında üç beyaz kod devam oldu. Bunlardan birinde saldırgan 15 ay hapis cezası aldı. Ancak ertelendi.

Amirlerinizden yıldırma, tehdit gibi davranışlara maruz kaldınız mı?

Bu da rutinlerimiz arasında ne yazık ki. Dört ayrı şehirde, birçok kurumda, birçok idareciyle birlikte çalıştım. Bir elin parmaklarını geçmeyecek sayıda, hekim olduğunu unuttuğum idareci dışında genelde bu davranışlarla karşılaştım. Bu davranışlara bazen ben, bazen çalışma arkadaşlarım maruz kaldılar, kalmaya devam ediyorlar.

Şizce sorunların kaynağı ne? Çözüm önerileriniz var mı?

Sorunların kaynağını elbet-

te birkaç cümlede anlatmak mümkün değil. Ben, Kamu Dişhekimleri Derneği (KADHED) Yönetim Kurulu üyesiyim aynı zamanda. Sorunları ve çözüm önerilerini maddeler halinde sıraladığımız bir dosyamız var ve bu dosyayı meclise, bakanlığa, milletvekillerine sunduk. Yine de çarpıcı bazı örnekler vermeye çalışayım.

Hekimler olarak bizler insani şartlarda çalışmak ve vicdanımızı rahat tutacak tedaviler sunmak istiyoruz. Sağlıkta şiddetin bir an evvel önüne geçilecek adımlar atılmasını, can güvenliği endişesi taşımadan çalışmak istiyoruz. Her hastaya yeterli zaman ayarabilmek istiyoruz.

Diş çürüğünün önlenilebilir bir hastalık olduğunu biliyor ve daha oluşmadan önlemek istiyoruz. Yani koruyucu hekimlik yapabilmek istiyoruz.

Tek kalemde hekime yakışır bir ücretle çalışmak istiyoruz. Yoksulluk sınırı altında üç ayrı ödeme istemiyoruz.

Liyakat sahibi, poliklinik işleyişini bilen, hekim kimliğini kaybetmemiş yöneticilerle çalışmak istiyoruz.

Şuna inanıyorum ki, hekimlerin sorunlarını çözmek, hekim dışı personelin ve hastaların da sorunlarını çözmek için büyük bir adımdır.

Sürekli Dişhekimliği Eğitimi Kredilendirilmiş Soruları

Soruların yanıtlarını en geç **20 Şubat 2023** tarihine kadar SDE Yüksek Kurulu Kızırmak Mah. 1446. Cad. Alternatif İş Merkezi No: 12/38 Çukurambar Çankaya / Ankara adresine mektupla, 0.312.430 29 59'a faksila ya da tdb@tdb.org.tr adresine e-mail ile gönderen meslektaşlarımızdan en az 7 soruyu doğru cevaplayanlar 6 SDE kredisi almaya hak kazanacaklardır.

1 Mine, dentin, pulpayı içeren kök ucu kapalı bir daimi diş kırığı ile ilk 24 saatte gelen hastada ekspoz alanı küçükse hangi tedavi yapılır?

- [a] Kanal tedavisi ve üst restorasyon
- [b] Amputasyon ve üst restorasyon
- [c] Devitalize edici ajan uygulanır-daha sonra tedavi edilir
- [d] Direkt kuafaj ve üst restorasyon
- [e] Semptom verene kadar diş takip edilir

2 Aşağıdakilerden hangisi positioner apareyinin kullanımı için kontrendikasyon oluşturur?

- [a] Nazal obstrüksiyon
- [b] Openbite varlığı
- [c] Gingival hiperplazi
- [d] Minimal diş çapraşıklıklarının düzeltimi
- [e] Hiçbiri

3 Kök kırığı olan dişler için aşağıdakilerden hangisi yanlıştır.

- [a] Kök kırığı olan dişler 8-12 hafta arasında splintlenmelidir.
- [b] Kök kırığı olan dişlerde koronal parça nekroze olacağından kanal tedavisi yapılmalıdır.
- [c] Orta ve apikal bölgedeki kök kırıklarının iyileşme oranı daha yüksektir.
- [d] Koronal ve/veya apikal pulpa kalsifikasyonu iyileşmiş kök kırıklarında karşılaşılan bir komplikasyondur.
- [e] Kök kırıkları transvers veya oblik, tek yada çok parçalı, tamamlanmış veya tamamlanmamış olabilir.

4 Aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- [a] Korku, ağrı reaksiyon eşiğini yükseltir.
- [b] Substans-k endojen algojenik bir maddedir.
- [c] Potasyum algojenik bir madde iken sodyum algojenik değildir.
- [d] Kortikal depresyonla ağrı reaksiyon eşiğini yükseltmek ağrı kontrol yöntemlerinden birisidir.
- [e] Lokal anestezinin genel anestezeye göre avantajlarından bir tanesi de hastanın işlem öncesinde aç kalmasını gerektirmemesidir.

5 Bölümlü protezlerde hareketi önlemek için alınabilecek tedbirlerden aşağıda sıralananlardan hangisi yanlıştır?

- [a] İndirekt tutucular fulkrum (dönme) ekseninin önüne konur
- [b] İndirekt tutucular fulkrum ekseninin arkasına konur
- [c] İndirekt tutucular fulkrum eksenine dik konur
- [d] İndirekt tutucular orta hatta yakın dişlere konmalıdır
- [e] Alt çenede indirekt tutucuların kaninlere konması tercih edilmelidir.

6 Aşağıdakilerden hangisi dişeti epitelinin hücrelerindedir?

- [a] Merkel hücreleri
- [b] Fibroblastlar
- [c] Osteoblastlar
- [d] Sementoblastlar
- [e] Osteositler

7 Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- [a] Santral dev hücreli granülom neoplastik olmayan bir kemik hastalığıdır.
- [b] Florid osseoz displazi periodontal ligament kökenli bir hastalıktır.
- [c] Fibröz displazi çenelerde sınırlı görülen gelişimsel bir anomalidir.
- [d] Sementoma periodontal ligament kökenli bir hastalıktır.
- [e] Anevrizmal kemik kisti gerçek bir kemik kisti değildir.

8 İmmediyat yükleme protokolünde başarının en yüksek olduğu dişsizlik tipi aşağıdakilerden hangisidir?

- [a] İa) Maksiller total diş eksikliği
- [b] Mandibuler total diş eksikliği
- [c] Tek diş eksikliği
- [d] Maksiller arisyal diş eksikliği
- [e] Mandibuler parsiyel diş eksikliği

9 Aşağıdakilerden hangisi TME rahatsızlıklarının teşhisinde kullanılan radyolojik görüntüleme yöntemlerinden değildir?

- [a] Manyetik rezonans görüntüleme
- [b] TME tomografisi
- [c] TME artrografisi
- [d] Panoramik röntgenler
- [e] Bilgisayarlı tomografi

10 Dokuz yaşındaki bir çocuğun sağ alt ikinci süt azı dişine kanal tedavisi yapılacağı zaman hangi anestezi tercih edilir?

- [a] İnfiltratif anestezi
- [b] Mandibular anestezi
- [c] İntraligamenter anestezi
- [d] Mental anestezi
- [e] Topikal anestezi

SDE YANIT FORMU (Doğru yanıtı lütfen daire içine alınız):

Adı Soyadı :

İmzası:

TC Kimlik No :

Adresi :

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
199. sayının yanıt anahtarı:									
E	D	D	E	C	E	D	E	C	B

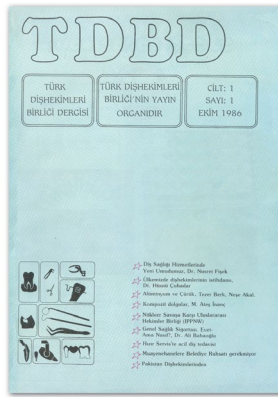

sayıdır birlikteyiz

37 yıla yaklaşan yayın hayatımıza sığdırdığımız 199 sayıyla Türkiye’de dişhekimliğinin vakanüvisliğini yapmakla kalmadık, meslek örgütü yayınları arasında süreklilik ve kalite açısından saygın bir yere sahip olduk. 200. sayımızı paylaşırken arkamızda bıraktığımız ize şöyle bir bakalım dedik. Dergimizin geçirdiği evrimi sararmış sayfalarda incelerken bugüne kadar Genel Yayın Yönetmenliğini üstlenen meslektaşlarımızın değerlendirmelerini de aldık.

3 224 nolu yasanın kabul edilmesi ve dişhekimleri odalarının kurulmasının ardından Nisan 1986’da Türk Dişhekimleri Birliği tüzel kişiliğe kavuştu ve kurumsallaşma için hızla çeşitli adımlar atmaya başladı. Bunlardan biri de meslek örgütüyle meslektaşların iletişimini sağlayacak bir yaygın organıydı.

Ekim 1986’da ilk sayısı yayımlanan TDBD, bu ilk sayının sunuş yazısında da belirtildiği gibi “*Dergi tek yönlü olarak -yönetimden tabana- iletişim sağlayan bir araç olmaktan öte, tabanın sesini duyurabileceği, tartışabileceği bir forum alanı olmak amacıyla*”ydı. Dişhekimliğinin bütün sorunlarını derleyen çalışma taslağı, bilimsel makalelerin yayımlandığı ‘Dişhekimliği Klinikleri’ bölümü, dönemin en önemli tartışma konularından Genel Sağlık Sigortası ve sahte dişhekimleri sorunu ilk sayının omurgasını oluşturuyordu.

TDBD 1. sayı, Ekim 1986

Üç ayda bir yayımlanıyordu

Derginin çıkışından itibaren Yazı İşleri Müdürlüğüne getirilen **Süha Alpay** her zaman bu ünvan altında olmasa da dergi sorumluluğunu uzun yıllar sürdürdü. Kuruluş döneminde yayın periyodu üç ay olarak belirlenmişti. Sağlık Yasa Tasarısı gibi dönemin hükümetinin gündeminde olan konular genişçe ele alınırken bir yandan da örgütsel anlamda hangi illerin hangi dişhekimleri odasına bağlanacağı gibi çalışmalar yapılıyordu.

Sonraki yıllarda Başkanlar Konseyi olarak adlandırılacak toplantıların ilkinin ‘Danışma Toplantısı’ başlığı altında 16-17 Nisan 1987’de yapıldığını 3. sayımızdan öğreniyoruz. Odalardan TDBD’ye haber akışının dönemin imkanları değerlendirildiğinde oldukça iyi düzeyde olduğu da gözlemleniyor.

Dördüncü sayının sunuş yazısından TDBD’nin ilk yılında 7 bin civarında basıldığını ve dağıtımının Odalar eliyle yapıldığı, bu konuda yaşanan

TDBD’nin ilk Genel Yayın Yönetmeni Süha Alpay: Dergi TDB politikalarının şekillenmesinde rol oynadı

1 986 yılında Türk Dişhekimleri Birliği’nin kuruluşuyla birlikte Türk Dişhekimleri Birliği Dergisi çıkmaya başladı. Ben o sırada Türk Tabipleri Birliği merkez yayın organı olan haber bülteninin Yayın Kurulu üyesiydim.

1980 sonrası Türk Tabipleri Birliği gündeminde insan hakları, idam cezaları, işkence gibi doğrudan doğruya TTB’yi ilgilendiren konular gündeme taşınmaya başlamıştı, hekim hareketi yeni bir döneme açılıyordu. İşte bu

koşullarda TDB’nin kuruluşuyla birlikte, kendisini üyelere duyurabilmesi açısından bir dergiye sahip olması büyük bir önem kazanmaya başladı. Bununla birlikte, Birliğin kuruluşunda, ilk başta dergi düşüncesi oldukça hayalci gözüküyordu. TDB’nin hiçbir mali gücü yoktu.

Buna rağmen ilk Yayın Kurulunu oluşturduk ve reklam almak için görüşmeler yaparak ilk sayının çıkışını sağladık. İlk sayılarda dağıtım, Odalar

üzerinden yapılmıştır. Doğrudan üyelere postalamaya ücretini karşılama olanağımız yoktu. Dergiyi en

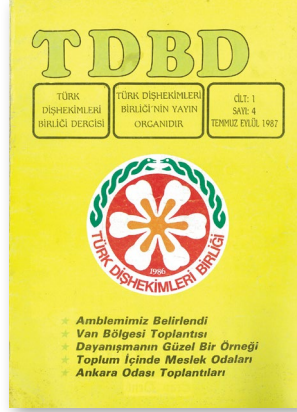

sorunlar nedeniyle merkezi dağıtım geçilmesinin planlandığı anlaşılıyor. 4-5 Temmuz 1987'de de Oda başkanlarının katılımıyla Van'da ilk bölge toplantısı yapılıyor.

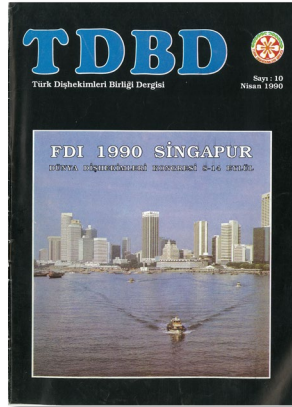
'Dişhekimliğinde Klinik' bağımsızlaşıyor

Mart 1988 tarihle 5. sayıdan 'Dişhekimliği Klinikleri'nin dergi içinde bir bölüm olmaktan çıkarıldığı ve ayrı bir bilimsel yayın olarak 'Dişhekimliğinde Klinik' adıyla Mart 1988'de yayımlanmaya başladığını, organizasyonunun da İstanbul Dişhekimleri Odası tarafından üstlenildiğini öğreniyoruz. Bir dişhekimliği vakfının kurulması gerektiği üzerine ilk açıklamalar da bu sayıda yer alıyor. TDB'nin FDI'ya yaptığı üyelik başvurusunun kabul edildiğini de yine bu sayıdan öğreniyoruz. Genel Yayın Yönetmenliğini üstlenen Süha Alpay'ın özellikle bu ilk sayılarda ulusal sağlık politikası üzerine çok sayıda yazısının yayımlandığını da gözlemleyebiliyoruz. Yine bir dönem derginin Sorumlu Yazı İşleri Müdürlüğünü üstlenen **Numan Kuzanlı**'nın da birçok sayıya bilimsel yazılarıyla destek verdiği görüyoruz.

Uzun bir aradan sonra Ekim 1988'de yayımlanan 6. sayıdan dişhekimleri odalarının kuruluş dönemini geride bırakarak ikinci genel kurullarını yaptığını ve TDB 2. Genel kurulunun hazırlıklarının sürdüğünü, mezuniyet sonrası eğitime ilişkin ilk ciddi girişimlerin de bu dönemde ele alındığını okuyoruz. Büyük oranda TDB 2. Genel kurulu haberlerinden oluşan Mayıs 1989 tarihli 7. sayıda göze çarpan bir nokta da, dergide yer alan reklam sayısının artması ve

TDBD 4. sayı, Temmuz 1987

TDBD 10. sayı, Nisan 1990

reklamların renkli basılabilmesi için derginin ortasına renkli bir forma eklenmesi. Şubat 1989'da yapılan 1. Sağlık Kurultayı'na ilişkin Sağlık Meslek Birlikleri Danışma Kurulu'nun ortak açıklaması da bu sayıda yer almış. Türk Dişhekimleri Vakfı'nın kurulması çalışmalarının yürütüldüğünü, Trabzon bölge toplantısının da 19-20 Mayıs 1989'da yapıldığını bu sayıdan öğreniyoruz.

Kuruluştan itibaren önemli bir mücadele verilen sahte dişhekimlerine 1-3 yıl hapis cezası öngören yasanın yürürlüğe girmesini de Kasım 1989 tarihli 8. sayıda dönemin TDB Genel Sekreteri **Eser Cilasun** aktarıyor. Birliğin kurulmasından itibaren

Ağız Diş Sağlığı Haftası olarak kutlanmaya başlanan 22 Kasım haftasına ilişkin Türkiye'nin her tarafında yapılan etkinliklere de Aralık 1989 tarihli 9. sayıda genişçe yer verilmiş. Dişhekimlerinin coğrafi dağılımının dengesizliğinden hareketle Oda bölgelerinden gelen bilgileri derleyen TDB, hiç dişhekiminin bulunmadığı ilçelerin bir listesini de bu sayıda yayımlayarak yönlendirmenin buralara yapılması gerektiğini belirtmiş.

Sahte dişhekimleriyle polisiye mücadele

Nisan 1990 tarihli 10. sayıda Eskişehir Dişhekimleri Odası'nın sahte dişhekimlerine emniyet ekibiyle birlikte yaptığı baskının fotoğrafları da oldukça ilginç. FDI'nın Singapur'da yapılan 78. Kongresine Türkiye'den bir kısmı görevli, bir kısmı izleyici olmak üzere ilk kez kalabalık bir dişhekim grubunun gittiğini Eylül 1990 tarihli 11.

sayıdan öğreniyoruz. Odaların üçüncü genel kurul sonuçlarının yayımlandığı bu sayıdan ülkedeki

düşük maliyetle çıkarmanın yollarını arıyorduk.

TDBD ismi nasıl kondu?

Dergiye bir isim verme konusunda yayın kurulu olarak epey kafa yorduktan sonra Amerikan Dişhekimleri Birliği Dergisi'nden (JADA) esinlenerek TDBD (Türk Dişhekimleri Birliği Dergisi) adında karar kılmıştık. Ülke gündeminde önemli bir yer tutan, Temel Sağlık Hizmetleri Kanunu genel sağlık sigortasına geçişin ilk adımı olarak görülüyordu. Yoğun bir şekilde tartışılırken, biz de bu yönde yazılar hazırlayıp dergide yer almalarını sağladık.

Dergi önemli ölçüde bizlerin amatör çabalarıyla biçimleniyordu. Örneğin

başkanlar toplantısında eğer fotoğrafçı yoksa ben yanımda taşıdığım fotoğraf makinemle Dergi için fotoğraflar çekiyordum.

Fotoğrafçı da bizdik muhabir de...

Kimi zaman da muhabirlik yapıyorduk. Örneğin Hızır Acil adı altında Sağlık Bakanlığı acil hizmetlerle ilgili Ankara Numune Hastanesi bünyesinde bir merkez açıldığında, diş kliniği olarak bir alaturka tuvalet kullanılmıştı. Tuvaletin üzerine konan kontraplaklar bir diş üniti taşıyordu, hastanın koltuğa oturabilmesi için dişhekiminin dışarı çıkması gerekiyordu mekâna aynı anda iki kişi sığmıyordu. Hem haberi doğrulamak için, hem de dergi için

görsel oluşturmak için fotoğraf makinesi alıp oraya gitmiştim.

İlk yılın sonunda derginin orta kısmında Dişhekimliği Klinikleri adıyla bir bilimsel bölüm oluşturduk. Daha ileri dönemde bu bölüm ücretli ayrı bir dergi olarak yayımlanmaya başladı. Dergi giderek odalardan haberler, sağlık ve mesleğimizin gündeminde yer alan konularda yazıların yayımlanmasıyla gelişimini sürdürdü.

Genel sağlık politikaları ve dişhekimliği özelinde bu konuların tartışıldığı ve geliştirildiği bir ortam olma özelliği kazandı. Toplumcu sağlık politikaları ve uzmanlık gibi birçok konuda TDB politikalarının şekillenmesinde rol oynadı.

1996-2008 arası TDBD Genel Yayın Yönetmeni
Tatyos Bebek:

Meslektaşlarımızla en önemli iletişim kanalımız TDBD idi

Dergi'nin 200. sayısı yayımlanıyor derken, yılların nasıl da çabuk geçtiğini düşünmeden edemedim. İDO'nun kurulmasıyla 1986 yılında başladığım Dergi maceram, 1996 yılında TDB Merkez Yönetim Kurulu'na seçilmemle TDBD'de devam etmiş ve 2008'de görevden ayrılmamla son bulmuştu. Mesleğimiz ve ülkemiz için daha doğruyu, daha iyiyi bulmak için birlikte çaba gösterdiğimiz, ürettiğimiz güzel yıllardı...

1985'e kadar Tabip Odaları ve Birliği içinde temsil edilirken, çıkan yasayla dişhekimleri olarak ayrıldık. 1986'dan itibaren Odalar kurularak yolumuza devam ettik. Bugünlere kolay gelinmedi. Temel kanunlar dışında dişhekimliğine özgü hemen hiç bir yönetmelik, tüzük vs. yoktu. Şu andaki uygulamaların çoğu bu süreçte yoğun emekle oluşturuldu. Dünyadaki örneklerine bakıldı, kurultaylar, çalıştaylar, sempozyumlar vs. yapılarak yol bulmaya çalışıldı.

Dergi için de benzeri süreçler yaşandı diyebilirim. İlk yıllarda, derginin içeriği, maliyeti, dağıtımı, vb. nedenlerle bayağı uğraşıldı. Örneği pek olmayan bir yayın çıkarıyorduk. Çalışma hayatını düzenleyecek kurallar silsilesi hazırlanırken, bunların Türkiye'nin her yanındaki meslektaşlarımıza duyurulması gerekiyordu.

Dişhekimliğinde çözüm üretilmemiş onlarca sorun vardı ve bunları dergimizde gündeme getirmeliydik. Bilimsel yazılarla sürekli dişhekimliği eğitimine katkıda bulunmalıydık. Kullandığımız ürünlerle, özellikle yeniliklerle ilgili bilgiler vermeliydik. Sosyal ve toplumsal sorumluluk gereği ülkemizin yaşadığı önemli sorunlara yönelik görüşler yer almalıydı...

İçerik olarak belli bir noktaya gelsek de derginin basım ve dağıtım maliyetlerinin TDB'ye yük olmaması için çözüm üretmeliydik. Sektör firmalarıyla görüşülerek ilan/reklam karşılığında destek alındı. Bu, çok da kolay olmuyordu çünkü özellikle dişhekimliği alanında kurumsallaşmış fazla sayıda firma yoktu ve her sayıda reklam için tek tek firmaları aramak

zorundaydık.

Dağıtım işinde de sorunlar yaşıyorduk. Ülkenin en ücra köşesindeki dişhekimine de ulaşmak zorundaydık ama çeşitli nedenlerle aksamalar olabiliyordu. Dağıtımdan sonra değişik adresleri telefonla arayıp TDBD'yi alıp almadığını sorardık. Şimdilerde akıllı telefonlar sayesinde iletişim çok kolaylaştı. Bir tuşla her adrese mesaj gitme şansı var.

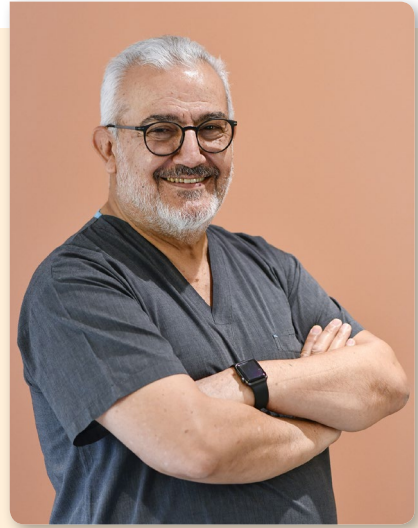
Gece yaralarına kadar süren dergi mesailer

O zamanlar meslektaşlarımızla en önemli iletişim kanalımız TDBD idi diyebilirim. Bu durum, haliyle bize daha fazla sorumluluk yükliyordu. Dergiyi baskıya hazırlayan ajans İstanbul'daydı. Baskıya yakın günlerdeki heyecanı şimdi bile hatırlıyorum. Kıymetli arkadaşlarımızla birlikte, yazıları gözden geçirme, sayfalara yerleştirme aşamasında zamanla yarışır gece yaralarını bulurduk. Onların da emeğini ve bizden birileri gibi sorumlulukla davranmalarını vurgulamak isterim.

Odalardan kurulduğundan itibaren uzun yıllar dergide en çok sahte dişhekimisi konusunu gündeme getirdiğimizi sanıyorum. İhbar geldiğinde, kolluk kuvvetleriyle birlikte baskınlar yapılırdı.

TDBD'nin uzun yıllar Genel Yayın Yönetmenliğini yapan Tatyos Bebek 1997'de ERO toplantısı için İstanbul'a gelen FDI Başkanı Heins Erni'yle röportaj yaparken.

Çünkü yasaya göre, sahte dişhekiminin ağızda çalışırken yakalanması önemliydi. Baskına giden dişhekimisi arkadaşlarımızın çok zorlandıkları, tehdite maruz kaldıkları olurdu. İlginç olaylar yaşanırdı, bunları haberleştirdik.

Koruyucu hekimlik çalışmalarının önemini de çoğu kez gündeme getirdik. İnsanların hasta olmadan korunabilmesinin insan gücü ve ülke ekonomisi bakımından önemine değinilen yazıları yayımlamaya çalıştık. Tam burada bir anımı anlatmak isterim. Doksanlı yıllarda, Hepatit B'nin dişhekimliği alanında yaygınlığını anlatan ve aşılmanın önemini vurgulayan bir kampanya başlatmıştık. Bir fakülteyle anlaşılıp, Basın-Yayın Komisyonundaki meslektaşlarla (örnek olması açısından) aşı olmaya gittik. Önce test yapmak istediler. Test sonucunda ben dahil çoğu arkadaşımızda Hepatit B pozitif çıkmıştı:))

Amatör çalışmanın güzelliği

Derginin rutin sayıları dışında tematik özel sayılar da hazırlamıştık. Özellikle 'Dişhekimliğinde İmplant' ve 'Koruyucu Dişhekimliği' özel sayıları çok büyük emekle hazırlanmış önemli sayılardı.

Daha çok şeyler yazılabilir ama önemli olanın mesleğimiz için, toplum için bir grup arkadaşla birlikte çıktığımız yolculukta eksiklerimizle, fazlamızla, yanlımızla, doğrumuzla ürettiklerimiz olduğunu düşünüyorum. Ve bundan kişisel olarak onur duyuyorum.

Artık gelişen teknolojilerle birlikte iletişim farklılaştı. Basın yayında kağıt kullanılmamaya başlandı. Sosyal medya kanalları üzerinden iletişim yaygınlaştı. Bir süre sonra kitaplar, gazeteler, dergiler ne olacak acaba? Bizler, geçiş sürecini yaşayanlar olarak merakla izliyoruz.

TDBD 24. sayı, Nisan 1994

dişhekimleri odalarının o yol itibariyle 26'ya ulaştığı anlaşılıyor. Dişhekimliğinde Klinik dergisi ayrıca yayımlansa da bu sayılarda bilimsel yazıların yer almaya devam ettiğini görüyoruz. İlk dört beş yılın sayılarında dikkate ilişen bir olgu da dişhekimlerinden gelen çok sayıda okur mektubunun yayımlanması...

Bölge toplantıları

Mezuniyet sonrası eğitime ilişkin ilk düzenleme "TDB Meslek İçi Sürekli Eğitim Yönetmeliği" Aralık 1990 tarihli 12. sayıda yayımlanıyor. Bu ilk yıllarda Başkanlar Konseyi toplantıları

Tabela standartlarına uyulmaması ilk yıllardan itibaren göze çarpan bir sorundu. Meslektaşımız İlhan İşler Nisan 1991 tarihli 13. sayımızda bu sorunu ele almış.

yerine birbirine coğrafi olarak yakın birkaç Oda'nın katıldığı 'Bölge Toplantıları'nın yapıldığı dergi sayfalarından anlaşılıyor.

Nisan 1991 tarihli 13. sayıda ilk kez bir meslektaşımızın **İlhan İşler**'in - tabela ihlallerini konu edinen- karikatürü yayımlanmış. İlk TDB Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'nin 1992'de İzmir'de yapılması kararının alındığını da Ağustos 1991 tarihli 14. sayıdan öğreniyoruz.

Derginin tirajının ilk kez 10 bine çıktığı Aralık 1991 tarihli 15. sayıda dönemin Anayasa Mahkemesi Başkanı **Yekta Güngör Özden**'in Demokratikleşme Çabası başlıklı yazısının yayımlanması da bugünden bakınca oldukça şaşırtıcı.

Yeni TDB amblemiyle

Altı yıl boyunca kullanılan ilk

2008-2016 arası TDBD Genel Yayın Yönetmeni Neşe İnçoğlu Dursun:

Geleceğe mesaj bırakıyor

Türk Dişhekimleri Birliği Dergisi çalışması, hem Komisyon üyesi olarak çalışırken hem de Genel Yayın Yönetmenliğini üstlendiğim dönemde bana yeni perspektif kazandıran, yapacağım her işin geçmişini araştırmamı ve gelecek için öngörülerde bulunmamı sağlayan çok değerli bir süreçtir.

İstanbul Dişhekimleri Odası Yönetim Kurulu'nda görev yapan değerli dostum Hasan Gürses'in "Haydi gel, Basın Yayın Komisyonunda bana destek ol" demesiyle başlayan dergicilik tecrübemde ilk yazım "vitaminlerin gereksiz tüketiminin kişilerin sağlığına zararları" konusundaydı. Eczacılar Birliğinin ve Tabip Odası yayınlarından araştırmalar yapmıştım. Aslında sağlığın ticarileşme sürecine bir vurgu niteliğinde bir yazıydı.

Yine İstanbul Dişhekimleri Odası'ndan meslektaşım Tatyos Bebek TDBD'nin

sorumluluğunu alınca ben de İDO Basın Yayın Komisyonu Başkanı olarak İDO'nun 'Dergi'sinin Genel yayın Yönetmenliğini üstlendim. Bugüne dek süren bana çok değerli dostlar kazandıran ve dergicilik sürecim böyle başladı.

2006'da Tatyos Bebek'in Genel Yayın Yönetmenliğindeki TDBD'nin yayın kurulunda görev aldım. TDBD'nin 96. sayısının künyesinde artık adım vardı. Biliyorum kimse bakmıyor ama ben çok gurur duymuştum. Dergicilik sürecimde kendimi hep geleceğe mesaj bırakıyor gibi hissettim, zira dişhekimliği cemiyetinin dergilerini karıştırmak, Osmanlıcadan Türkçeye çevirilerini yapıp mesleğimizin o günkü sorunlarını okumak çok ilginçti. Bugünkü yol göstericiliğim sadece bugüne değil yarına da belge oluşturuyordu.

Yabancı dil bilgimin olması bu uğraşta en üzüntü

Neşe İnçoğlu Dursun 2010 yılında Bursa'da yapılan TDB Uluslararası Dişhekimliği Kongresi için Türkiye'ye gelen FDI Başkanı Roberto Vienna ve FDI Konseyi üyesi Prof.Dr. Nermin Tarhan'la birlikte.

duyduğum konudur ama bu konuda Nermin Yamalık, Sarkis Sözkas, Mine Nayır gibi meslektaşarımdan çok yardım aldım. FDI Başkanı Roberto Vienna, FDI Avrupa Bölge Örgütü ERO Başkanı Dr. Gerhard Seeberger, değerli bilim insanları, gazeteciler birçok meslektaşarımla yaptığım röportajlar bana çok güzel hatıralar bıraktı. Meslektaşarımların hobilerini tanıtmak muayenehaneme

yeni pencereler açmamı sağladı.

Dergide 15 yıl boyunca yayımladığımız ve hala yayınlamaya devam ettiğimiz Dünya Edebiyatında Dişhekimliği çalışmamın kitap halinde yayınlanması bu sürecin benim hayatıma en değerli hediyesi oldu. 1996'dan bugüne değişik aşamalarında bulunduğum yayıncılığımın hep sürmesini diliyorum...

2016-2018 arası TDBD Genel Yayın Yönetmeni
Neslihan Sevim:

TDBD'nin Genel Yayın Yönetmeni olmak

2016 yılında TDB Genel Sekreterliğiyle beraber TDBD'nin yazı işlerinden de sorumlu olmuştum. Hem toplumsal ve mesleki sorunlarımıza ilişkin TDB'nin görüş ve tutumunu okuyucu kitlemize aktarmak için 'TDB Gündeminden' köşesini yazmak, hem de meslektaşlarımızın kendini bulacağı, tabanın sesini duyuracağı bir içerik hazırlamak, her sayıda yinelenen keyifli bir sorumluluktan benim için. Derginin bir abonesi olarak her sayıyı ilgiyle okurken bir gün bu derginin yayın yönetmeni olmanın verdiği haz ve sorumluluğu, meslek örgütü içinde bir komisyon ve Merkez Yönetim Kurulu ile paylaşmaksa daha keyifli hale getiriyordu. Çünkü üretmekten daha kıymetlisi ekip ruhuyla, birlikte, dayanışma ile üretmektir.

Sadece mesleki dergiler arasında değil diğer ulusal dergiler arasında da hatırı sayılır bir etki gücünde olan dergimizi bulunduğu noktadan daha ileriye taşımak gerekiyordu. Basın Yayın Komisyonunda önceki dönemlerden tecrübeli arkadaşlarımızla ve yeni hevesli arkadaşlarımızla beraber Yayın Kurulunu oluşturarak ortak heyecanımızla yürütmüştük.

Arşivi erişime açtık

Her sayıda yeniden heyecan yaşayan ekip olarak, dergiye katkıda bulunmanın çeşitli yöntemlerini geliştirme nin yanısıra eski sayılara ve derginin tarihine de vurgu yapmak istemiştik. Bu duyguyla ilk sayıdan başlamak üzere eski sayıları arşivden çıkarıp incelerken hissettiklerimi yazıya dökmek oldukça zor. Sadece şunu söyleyebilirim ki kendimi zaman yolculuğunda gibi hissedip o dönemde çıkarılan sayılara parmaklarım titreyerek dokunmuş, hayranlıkla okuyup incelemiştik.

Fiziki olarak dokunabildiğimiz ama görünür olmayıp arşivde saklanan bu eski sayıların bir şekilde ulaşılır olması hatta gündeme taşınması gerektiğine çok inandık. Komisyonumuz tarafından 'Tozlu Sayfalar' (TDBD 169. sayı, sf 58) başlığıyla en eski sayıların kapak ve

içerikten alıntılanan görsellerle beraber nostaljik bir dizin hazırlanmasına böyle başlandı. 2010'dan önceki TDBD sayılarının dijital platforma yüklenmesi de yine bu inançtan doğdu. Zamanda yolculuk için TDB web sayfasında TDBD'nin ilk sayılarını bir tıklamayla ziyaret etmeyi ihmal etmeyin.

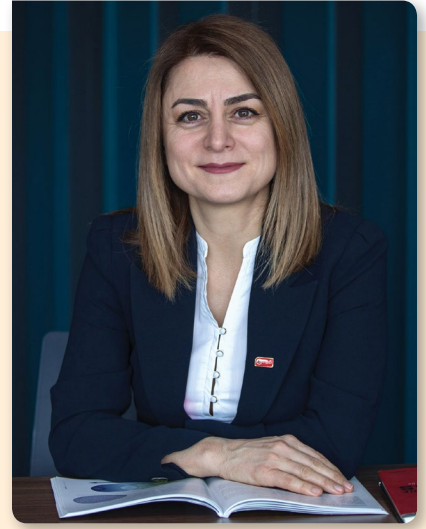
TDBD'nin geçmişten bugüne aktarılan gelenekselleşmiş özellikleri ve devam eden içerik dizinleri oldukça önemliydi. Bunların devam etmesi için özen ve çaba göstermiştik. Mesela 'Edebiyatta Dışhekimliği' dizininde artık tam da başka örnek kalmamış olabilir mi derken, eski ve yeni yayınlarda farklı örneklerle rastlamış ve hemen gündeme almıştık.

Akademik ve bilimsel içeriklerin de devamını sağlıyorduk, ancak meslektaşlarımıza dokunan, dergimizi daha ilgi çekici, daha okunur, tabanın sesini daha çok duyuran, daha kapsayıcı kılmanın diğer yollarını arıyorduk. Meslek dışı alanlarda faaliyet gösteren, özellikle de sanatçı meslektaşlarımızla röportaj yoluyla iletişim kuran 'Çimizden biri' sayfası da böyle doğmuştu.

Yarışmalarla yeni yetenekler tanıdık

Meslektaşlarımıza çeşitli yöntemlerle dokunmak, iletişim kurup farklı yeteneklerini öne çıkarmak elbette önemliydi, diğer yandan henüz farklı yeteneklerini keşfetmemiş arkadaşlarımıza vesile olmak da ayrı bir keyif verecekti. Daha öncesinde Ankara Dışhekimleri Odası'nda fotoğrafçılık ve öykü yazarlığı konusunda bunu yaşayan meslektaşlarımız olmuştu, devamını getirmek için TDBD çok doğru bir adres olacaktı. Bu vesileyle düzenlediğimiz; 'Yara' ve 'Cesaret' temalı öykü yarışmalarında dereceye giren öykülerin dergimizde yayımlanması da derginin kültürel yönünü beslemekle beraber yeni yazar meslektaşlarımızı tanımamızı sağlamıştı.

Dergimiz yayın hayatına devam ederken, dijitalleşen çağa ayak uydurmak gerekeceğini ve basılı eser dönemini

geride bırakacağımızı biliyorduk. Ancak okumanın entellektüel hazını basılı eserlerden alan bir nesil olarak dijital yayına geçmeye bir süre direndik. Artan maliyet ve azalan sponsor desteklerine rağmen basılarak tek tek muayenehanelere dağıtılan, meslektaşla birebir iletişim kanalı olduğunu düşündüğümüz dergimizi bir dönem daha aynı şekilde sürdürdük. Ancak haberleşmeyi hızlandırmak ve dijitalleşmeye yumuşak bir geçiş yapmak temennisiyle 15 günde bir e-bülten yayınına başladık, böylece özellikle haberleri güncelliğini yitirmeden meslektaşlarımıza ulaştırmaya, dergimizi de haber kanalı olmaktan çıkarmaya çalıştık. Sosyal medyanın bir 'tık' la hızlandırdığı dijital iletişim çağına tükenmeden, yenilenecek uyumlanmak şarttı.

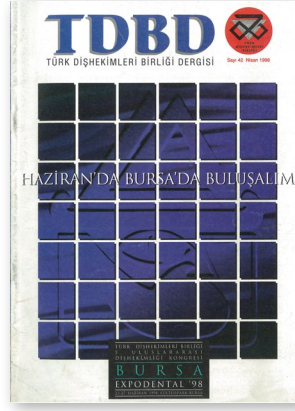
Her dönem daha ileri taşıdı

Her dönem gibi bizim dönemin de TDBD'yi teslim aldığı noktadan daha ileriye taşımayı ve mevcut değerleri korumayı başardığını düşünüyorum. Teknolojinin değişimine uyum sağlamakla beraber, geçmişe kaydedilen tüm dönemlerin olumlu katkılarının benim senerek devam edeceğine ve her yeni dönemin, görev verdiği yayın kurullarıyla yürütülmesinin yanısıra geçmiş dönemlerden alacağı görüş ve katkıların önemine inanıyorum. O nedenle bu tür çalışmaların ve dayanışmanın artarak sürdürülmesini, her güzel katkının gelenekselleşerek yürütülmesini diliyorum.

Bu vesileyle 16. dönemde beraber çalıştığım yayın kurulundaki arkadaşlarıma ve Merkez Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarıma buradan da katkıları ve emekleri için teşekkür ediyor, şu anki Basın Yayın Komisyonuna ve Merkez Yönetim Kuruluna başarılar diliyorum.

TDB ambleminin değiştirildiği Nisan 1992 tarihli 17. sayıda haber olarak sunulmuş. Türk Dişhekimleri Birliği'nin FDI'nın Avrupa Bölge Örgütü olan ERO'ya üyeliğinin kabul edildiği de Haziran 1992 tarihli 18. sayıda yer alıyor. TDB'nin ilk öğrenci organizasyonu olan ve TDB Öğrenci Değişim Birimi olarak tanımlanan Türk Dentsic de 2 Mayıs 1992 tarihli Merkez Yönetim Kurulu kararıyla kurulmuş.

TDB'nin ilk Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'nin ardından yayımlanan Aralık 1992 tarihli 20. sayıda sonrasında bir gelenek oluşturacak bu başarılı Kongrenin değerlendirmesi yapılmış. Yine aynı sayıda 1,5 yıllık uğraşın ardından Türk Dişhekimleri Vakfı'nın kurulduğu aktarılıyor. Kasım 1992'de yapılan

TDBD 42. sayı, Nisan 1998

Genel Kurulda Eser Cilasun'un TDB'nin ilk kadın Genel Başkanı seçildiğini de bu sayıdan öğreniyoruz.

Türkiye açısından oldukça çalkantılı geçen bu yıllarda Erzincan Depreminden Uğur Mumcu'nun katline, Sivas Katliamına kadar ülkeyi sarsan olayların Yönetim Kurulu adına ya da Genel Sekreter imzasıyla TDBD'de yer bulduğu görülüyor. Aralık 1993 tarihli 23. sayıda ise TDB'nin ilk kez düzenlediği Ulusal Ağız ve Diş Sağlığı Günleri kampanyasına geniş yer verilmiş.

Nisan 1994 tarihli 24. sayıya geldiğimizde halen üç aylık periyodu sürdüren derginin tirajının 11.500'e çıktığını görüyoruz. Bu yıllarda meslek politikalarıyla ilgili yazıların

2018-2021 arası TDBD Genel Yayın Yönetmeni Gülay Özdoğan:

e-Dergi'yle gurur duyuyorum

Benim editörlük maceram kendi odam olan Antalya Dişhekimleri Odası Dergisi "Dentalya" ile başladı. 2019'da TDB Merkez Yönetim Kurulu'nda Genel Sekreter olarak göreve gelince büyük bir heyecanla örgütümüzün dergisinin Genel Yayın Yönetmenliğini yapmaya başladım. Türkiye'de dişhekimliğinin en önemli iletişim mecrası olan Türk Dişhekimleri Birliği Dergisi TDBD'ye editörlük yaptığım bu dönem ne yazık ki 17/2. dönem gibi tuhaf bir döneme denk geldi.

Göreve geldikten kısa bir süre sonra tüm dünyaya pandemi koşulları hakim oldu. Muayenehane ve kliniklerde bekleme odalarında gazete dergi buldurmak yasaklandı. İki ayda bir yılda altı sayı yayımladığımız dergimiz pandemi koşulları nedeniyle 2020 yılında dört sayı basılabildi. Bunun yanında döviz kriziyle birlikte artan kağıt fiyatları, basım maliyetleri, en önemlisi de derginin üyelerimize ulaştırılması konusunda yaşanan zorluklar nedeniyle uzun süredir gündemde olan e-dergi'ye geçiş hızlandırmak durumunda

kaldık. Ama dergiyi sayfalarını çevirerek, dokunarak okumak isteyen ve arşivleyen üyelerimizi de düşünerek e-dergi'yi basılabılır, yüksek çözünürlüklü formatta da göndermeye başladık.

Önceki yönetim dönemlerinde de konuştuğumuz "derginin dijital olarak çıkartılması konusu" böylece gerçekleştirilmiş oldu. Bunu bir devrim olarak niteliyorum ve benim Genel Yayın Yönetmenliğim dönemine denk geldiği için gurur duyuyorum.

Bu hamle ekonomik olarak da TDB'yi çok rahatlattı.

Bununla birlikte yaşadığımız çağa uygun bir şekilde dijital iletişim kaynaklarına yönelmek hem daha hızlı iletişim kurabilme hem de daha çevre dostu bir duruş sergileme adına meslek örgütü olarak bize yakışır bir karar oldu.

Editörlüğüm döneminde Basın Yayın Komisyonu olarak yaptığımız ilk toplantıda, yıllardır devam eden konu ve köşeler yanında, çıkaracağımız yeni sayıların içeriği konusunda farklı ve ufuk açıcı fikirler üretmiştik. Ancak pandemi nedeniyle çıkan sayıların içeriği doğal olarak Covid-19'un dişhekimliğine etkileri, korunma yolları, aşı vb. konular çerçevesinde yoğunlaştı. Üyelerimizin her açıdan (mevzuat, bilimsel...) gelişmeleri takip edebilmelerinin yanında onların seslerinin de daha çok duyulması açısından e-derginin sağladığı avantajları kullanarak pandemi döneminde daha fazla dosya hazırladık ve mümkün olduğunca çok sayıda ve değişik illerden meslektaşlarımızın görüşlerine yer verdik. Elimizden geldiğince, pandemi döneminde yaptığımız her

şey gibi, üyelerimize 'uzaktan' dokunmaya çalıştık.

Odamdaki dergi çıkarma tecrübemden dolayı ne kadar emek gerektiren bir çalışma olduğunu bilsem de TDBD'ni hazırlamanın çok daha büyük bir sorumluluk gerektirdiğini ve bir o kadar da keyif verdiğini söylemek istiyorum. Birbirinden değerli, birikimli ve çok sevdiğim, "iyi tanıdığım" dediğim Komisyon üyesi arkadaşlarıma da emekleri ve en önemlisi de dostlukları için çok teşekkür ediyorum.

Eminim ki sonraki dönemlerde daha doyurucu içeriklerle, daha çarpıcı formatlarda nice dergiler okuyacağız. Asıl önemli olanın, TDB çatısı altında, meslektaşlarımızla beraber, mesleğimizi daha ileri götürmek olduğunu hep aklımızda tutalım istiyorum.

TDBD'nin ilk elektronik sayısı
179. sayı, Şubat 2021

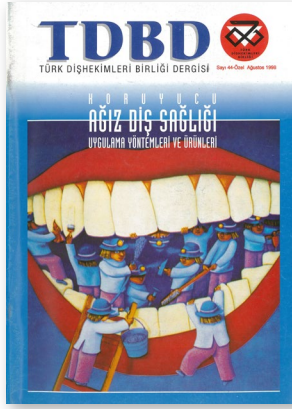
azaldığını bilimsel ve mesleki yazıların ağırlık kazandığını da gözlemleyebiliyoruz.

Yeni dişhekimliği fakülteleri

Mayıs 1995 tarihli 27. sayıda Sivas Cumhuriyet Üniversitesi'nde yeni bir Dişhekimliği Fakültesi açılması üzerine TDB'nin hükümete yönelik olarak yeni dişhekimliği fakültelerinin açılmasının sakıncalarını anlattığı yazıyı buruk bir gülümsemeyle okuyoruz. Temmuz 1995 tarihli 28 sayının künyesinde ise daha önce üç ayda bir yayımlanan TDBD'nin iki ayda bir yayımlandığı belirtilmiş.

Bu yıllardaki sayılarda 1992'de kurulan Türk Dentsic'in uluslararası faaliyetlerini artırdığı, Uluslararası Dişhekimleri Öğrencileri Birliği IADS'e üye olduğunu ve Türkiye'de uluslararası toplantılar düzenlemeye başladığını gözlemliyoruz. Yine bu yıllarda etik üzerine yazıların daha sık yayımlanmaya başladığı, uzmanlık konusunun gündeme gelmesi üzerine TDB'nin bu konudaki görüşünü şekillendiren yazıların da dergide yer aldığını görüyoruz. Nisan 1996 tarihli 31. sayının kapağı TDB'nin 10. yılının kutlanmasına ayrılmış. Aynı sayıda, sonraki yıllarda Meslek Sorunları Sempozyumu içerisinde düzenlenen kurultaylardan birinin 8-9 Mart 1996 tarihlerinde TDB 1. Dişhekimliği Eğitimi kurultayı başlığıyla yapıldığı aktarılmış.

Haziran 1996 tarihli 32. sayıda ise TDB'nin

TDBD'nin ilk özel sayısı 44. sayı, Koruyucu Ağız Diş Sağlığı Uygulama Yöntemleri ve Ürünleri, Nisan 1998.

YÖK'e dişhekimliği fakültelerinin kontenjanlarının düşürülmesine yönelik yazısına YÖK'ten gelen ve 1996-97 öğretim yılında kontenjanların bir miktar aşağıya çekildiğini belirten yanıt ise bugüne kadar rastladığımız tek örnek olarak kaydedilmeyi hak ediyor. Yine bu sayılarda sosyal güvenlik ve emeklilik sistemleriyle ilgili yazılara ülke gündeminde de geniş yer tutması sebebiyle sık rastlanıyor.

Toplumsal sorunlar yerini buluyor

Ocak 1997 tarihli 35. sayıda derginin tüm sayfalarının renkli olarak ve kuşe kağıda basılmış olması dikkat çekiyor. Bu dönemlerde cezaevlerindeki ölüm oruçları,

Susurluk skandalı gibi olaylar nedeniyle hareketli olan ülke gündeminin dergi sayfalarında da karşılığını bulduğu görülüyor. O güne dek bir örgütleri bulunmayan diş malzeme ve cihazlarını üreten ya da pazarlayan firmalarının Aralık 1996'da DİŞSİAD çatısı altında birleştiği de Mart 1997 tarihli 36. sayıda haberleştirilmiş. Haziran 1997 tarihli 37. sayıda ise TDB'nin MEB ve Sanipak'la birlikte hayata geçireceği ilk ulusal çaplı ağız diş sağlığı eğitimi projesinin tanıtımı yapılmış.

TDBD'nin yoğun emekle yüklü serüvenini 2000'li yıllara kadar getirdik. Kalan kısmını da önümüzde sayımızda tamamlamak üzere şimdilik burada bir virgül koyalım...

2021-2022 arası TDBD Genel Yayın Yönetmeni

Özgür Başar Varoğlu:

Kollektif çalışmayla ürettik

2000'li yıllarda İstanbul Dişhekimleri Odası'nın yayın organı 'Dergi'yi hazırlayan Basın Yayın Komisyonunda görev aldığım dönemde yaptığımız işlerden büyük keyif almıştım. 2021'de TDB 18 Olağan Genel Kurulu'nda seçildiğim Merkez Yönetim Kurulu'nda dergi sorumluluğu bana verilince bu renkli görevin zorlu yanlarını da tekrar hatırlamış oldum.

Göreve başladığımızda TDBD yaklaşık bir yıldır e-dergi olarak yayımlanıyordu. Bu dönüşümün bir sonucu daha olmuştur; yıllardır iki ayda bir yayımlanan dergi artık ayda bir yayımlanmaya başlamıştı. Teknolojik gelişmeler işleri

ne kadar kolaylaştırırsa da ayda bir ortalama 50-60 sayıda yayımlanan bir dergiyi hazırlamak kolay değildi. Bizden önceki dönemde başlamış olan dosya konularını çeşitlendirerek sürdürdük.

Derginin Yayın Kurulu'nu oluşturan Basın Yayın Komisyonu'nu uzaktan erişim imkanlarının da katkısıyla her ay toplayıp her sayımızı daha katılımcı bir tarzda üretmeye çalıştık, büyük oranda da başarılı olduk. Farklı kentlerdeki Komisyon üyelerimiz röportajlarla, yazılarla, haberlerle TDBD'ye önemli katkılar yaptılar. Her sayımızda köklü dişhekimliği fakültelerinin sembol hocalarından biriyle

yaptığımız röportajlar, dişhekimleri odalarını kuruluşlarından itibaren tarihleriyle ve kurucu isimleriyle tanıttığımız dosyalar, kadın dişhekimlerinin sorunlarından diş teknisyeni sıkıntısına kadar çok kapsamlı dosyalar ilk aklıma gelen başlıklar.

2022'nin başından itibaren pandeminin gerilemeye başlaması içerik açısından elimizi rahatlatan bir gelişme oldu. Oda haberlerinden kongrelere kadar faaliyetlerin artmasıyla içerik akışı da hızlandı. Bir yandan dişhekimliği fakültelerinin kontenjanlarıyla ilgili sayısal verileri derlediğimiz yazılarla da Birliğimize veri desteği

sağladık. Komisyonun aktif olarak çalışmasının olumlu bir etkisi de 'İçimizden Biri' röportajlarına oldu. Bilgi akışı sayesinde Türkiye'nin her yanından çok değişik etkinlikleri olan meslektaşlarımızla tanıştık, onları 30 bin meslektaşımıza tanıttık.

TDBD meslek örgütü yayınları arasında özel bir yeri olan bir dergi. Kısa sayılabilecek bir dönem de olsa sorumluluğunu üstlenmekten gurur duyuyorum

Dolev Sprey

Ağız hijyeni için diş ve diş etlerine yönelik koruma

Dolev Sprey içeriğinde gallik asitten zengin nar kabuğu ekstresi ve oleuropeinden zengin zeytin yaprağı ekstresi (ZYE) içeren bir ek gıda takviyesidir. Bu bileşenler (gallik asit, oleuropein), lokal olarak antibakteriyel, antiviral ve antimantar etkinlikleri yapılan çalışmalarla gösterilmiş fenolik bileşenlerdir. Dolev Sprey içeriğinde kimyasal etken maddeler bulundurmaz.

Güçlü antiviral ve antiinflamatuvar etkinliğiyle ağızda ve boğazda virüslerin neden olduğu farenjit ve **gingivostomatilerde** semptomların azaltılmasına ve tedavi süresinin kısaltılmasına katkıda bulunabilmektedir.

Nar ekstralarının içerdiği flavonoidlerin **gingivitten** sorumlu mikroorganizmalar üzerinde antimikrobiyal etkinliği olduğu çalışmalarda gösterilmiştir.

Nar kabuğu ekstraları içeren ek gıda takviyelerinin düzenli kullanıldığında mikrororganizmaların ağızda çoğalmasını durdurdu; patojen bakterilerin (S.mutans gibi) diş üzerinde biyofilm oluşturmasını, asit üretimini ve hücre dışı polisakkarid üretimini önleyerek **diş çürüğü** gelişmesine engelleyici etkinlik gösterdiği klinik çalışmalarda ortaya konmuştur.

Nar kabuğu ekstraları diş çürüklerinde yaşayan ve endokardit, zatürre gibi ciddi hastalıklara yol açabilen bir bakteri olan **Rothia dentocariosa** üzerinde de antibakteriyel etkinlik gösterir. Bu bilgilere dayanarak nar kabuğu ekstraları içeren ek gıda takviyelerinin düzenli kullanımının diş çürüklerinin insanda yol açabileceği sistemik komplikasyonlardan korunmada da etkin olduğu söylenebilir.

www.dolev.com.tr

KREDİLENDİRİLEN ETKİNLİKLER

SDE Yüksek Kurulu'nun Ocak 2023 tarihli toplantısında değerlendirilen etkinlikler:

Antalya Dişhekimleri Odası	Tel: 0242 237 52 52
Bilimsel Etkinlik Ocak 2023	
7 Ocak 2023	
Şanlıurfa Dişhekimleri Odası	Tel: 0530 853 06 26
2023 Ocak Ayı SDE Programı	
12 Ocak 2023	
Antalya Dişhekimleri Odası	Tel: 0242 237 52 52
Bilimsel Etkinlik Ocak 2023-1	
14 Ocak 2023	
Adana Dişhekimleri Odası	Tel: 0322 457 24 67
İmplantolojide Cerrahi Komplikasyonlar ve Çözümleri	
21 Ocak 2023	
Çanakkale Dişhekimleri Odası	Tel: 0286 214 10 44
2023 Ocak Ayı Eğitim Programı	
21-22 Ocak 2023	
Şanlıurfa Dişhekimleri Odası	Tel: 0530 853 06 26
2023 Ocak Ayı SDE Programı-1	
28 Ocak 2023	
Adana Dişhekimleri Odası	Tel: 0322 457 24 67
Her Yönüyle Botulinum Toksin	
28 Ocak 2023	
Adana Dişhekimleri Odası	Tel: 0322 457 24 67
Her Yönüyle Botulinum Toksin-1	
29 Ocak 2023	
Eskişehir Dişhekimleri Odası	Tel: 0222 233 95 49
2023 Şubat Ayı Sempozyumu	
4 Şubat 2023	

VEFAT

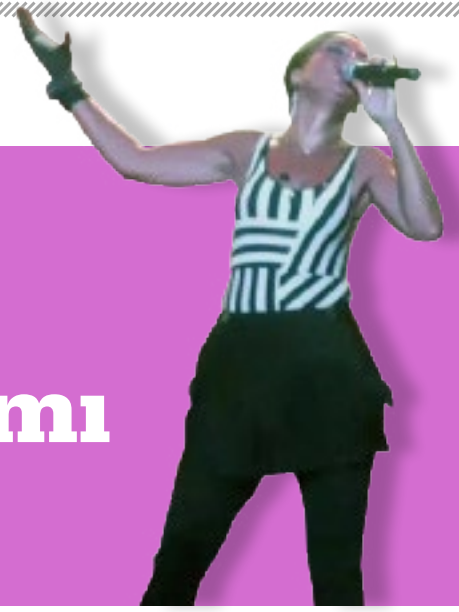
İstanbul Dişhekimleri Odası üyesi meslektaşımız
Hasan Cafer
(1974 Sofya Ü.D.F. mezunu)
yaşamını yitirmiştir.

İstanbul Dişhekimleri Odası üyesi meslektaşımız
Ramazan Duran
(1978 Marmara Ü.D.F. mezunu)
yaşamını yitirmiştir.

İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi
emekli öğretim üyesi meslektaşımız
Prof.Dr. Filiz Perkün
(1950 İstanbul Ü.D.F. mezunu)
16 Aralık 2022 günü yaşamını yitirmiştir.

İstanbul Dişhekimleri Odası üyesi meslektaşımız
Hatice Altundal
(1995 Marmara Ü.D.F. mezunu)
yaşamını yitirmiştir.

**Ailelerinin ve yakınlarının acısını paylaşıp,
başsağlığı dileriz.**

Berna Keser:

'Altın bileziğim' gözümü karartmamı engelledi

Berna Keser, neredeyse bütün hayatını eş zamanlı olarak müzik ve dişhekimliğine bölüştürerek yaşayan bir meslektaşımız. İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'ne adımını attığında başlayan bu paralellik bugüne kadar aksamadan sürmüştür. Tarkan, Mustafa Sandal gibi pop müziğin dev isimlerine uzun yıllar vokalistik yapan Keser, müziği profesyonel olarak yapmasına rağmen dişhekimliğinden kopmayı hiçbir zaman düşünmediğini söylüyor.

Sizi biraz tanıyabilir miyiz?

Babamın asker olmasından dolayı Diyarbakır, Bandırma ve Gölcük olmak üzere üç ayrı yerde okudum ilkokulu. Ortaokul ve liseyi de Gölcük'te bitirdim. 1990'da da İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'ne girdim. Çeşitli sebeplerle epey uzunca bir öğrenim hayatından sonra 2000 yılında mezun oldum. Avrupalı, Amerikalı gençler liseden sonra ara verip gezer ya, ben onu fakülte hayatı sırasında yapmış oldum.

Müziğe çocukluktan itibaren yeteneğim vardı. Dayım radyo sanatçısıydı, onun dışında müzikle doğrudan ilişkili kimse yoktu ailede. Annemin sesi çok güzeldir ama, evde söylerdi hep.

Müzikle profesyonelce ilgilenmeye Fakülte yıllarında mı başladınız?

İşin doğrusu babam asker olduğu için müzikle uğraşmama pek sıcak bakmıyordu. 'Hobi olarak yap'

gibi düşünüyorlardı. Ama o aşk insanın içine bir kez düştü mü bırakamıyor. Üniversiteyi kazandım, Fakültede tanıştığım ilk insan gitaristti. Hemen bir grup kurduk. Bu arada, konservatuara gitmeyi çok istiyordum ben ama ailem 'gerçek' bir mesleğim olsun istediği için gideme miştim. Okuldan çıkınca vapurla Kadıköy'e geçip oradaki konservatuvarın kantininde takılıyordum.

Konservatuvarı dışarıdan bitirmeye çalışıyordunuz yani:))

Evet (gülüyor). Kimseyi tanımiyorum, gidiyorum öylece kantinde oturuyorum. 'Barış Adlı Çocuk'

vardır, 90'lı yıllarda bir kesimde popüler bir isimdi, onunla tanıştık. O beni misafir öğrenci olarak okula soktu. Konservatuvarında dolaşırken her yerden müzik sesleri geliyor, 'benim burada olmam lazım' diye düşünerek dolaşıp durdum. Derslere girdim, hocalar da yetenekli buldular ama ben o zamanlar rock müzik seviyordum. Opera eğitimi bana fazla idealist olmayı gerektiren bir eğitim gibi göründü. Ondan sonrasında sadece arkadaşlarımı görmek için gider oldum.

Bu arada, okuldaki grubumla birlikte Yıldız Üniversitesi'nin açtığı Üniversitelerarası Şarkı

Yarışması'na katıldık; Fakülte'deki daha üçüncü ya da dördüncü ayımdı.

Jüride Melih Kibar, Selçuk Başar, Atilla Özdemiroğlu gibi çok önemli prodüktörler, aranörler vardı. Biz o yarışmada birinci olduk ve onların dikkatini çektik.

Fındıkzade Kız Öğrenci Yurdu'nda kalıyordum o sırada. Yurtların telefonlarını düşürmek ne zordu, belki hatırlarsınız; Melih Kibar epeyce uğraşıp yurdun telefonunu düşürerek bana ulaştı ve görüşmeye çağırdı. Bir müzikal projesi vardı, onun için birini arıyorlardı.

Sizin tarzınıza pek uygun değildi galiba...

Benim o döneme kadar Türkçe müzikle pek ilgim yoktu ve söylerken de telaffuzunu batılılar gibi yapıp saçma bir şekilde sokuyordum. Melih Kibar sesimi beğendiğini ama eğitime ihtiyacım olduğunu söyleyerek beni bir şan hocasına yönlendirdi. Fakat

Tarkan'la Rusya konserinde.

şan dersinin ücretini karşılayamayacaktım. Bana reklam müzikleri söyletmeye başladı, biraz para kazandım ama uzun süre devam etmedim.

Ortaköy'de Sis Bar diye bir mekan vardı, oraya takılmaya başlamıştım. **Atilla Özdemiroğlu**'nun oğlu **Sarp Özdemiroğlu**'yla ve orada sahne alan müzisyenlerle falan tanıştım. Bir seferinde sahne alan gruba 'bir şarkı söyleyebilir miyim, nolur' diye çıkıp bir şarkı söyledim.

Bir süre sonra **Teoman**'la kurduğumuz '**İndians**' grubuyla Beyoğlu'ndaki Kemancı'da çıkmaya başladık. Yine o sıralarda Sarp Özdemiroğlu'na vokal yapmaya başladım. Sonra **Nükhet Duru**'ya vokal yaptım. Bir yandan rock söylüyorum, bir yandan da popçulara vokal yapıyorum. O dönem kadın rockçu olarak bir **Volvox** grubu vardı, bir de ben vardım. Henüz pop çağıydı, hiç kimse rock müziğe yatırım yapmıyordu.

Mustafa Sandal'la çalışmaya başlamamız nasıl oldu?

Sarp Özdemiroğlu vasıtasıyla tanıştık. **Mustafa**

Sandal o zamanlar Power FM'in DJ'iydi. Onun ilk albümünde vokal yapmaya başladım ve sonraki beş yıl boyunca hem çıkardığı beş albümde hem de sahne performanslarında vokali ni yapmaya devam ettim. Arta kalan zamanlarda da **Ajda Pekkan, Nilüfer, Sertab Erener, İzel, Yaşar** gibi sanatçılara eşlik ediyordum.

Fakülteyi iyice boşladınız mı bu arada?

Aslında devam ediyordum ama örneğin Mustafa Sandal'la bir Avrupa turnesine çıkıyorduk, bir ay gelmiyorduk. Arada da okula gelip sınavlara giri-

'Üniversitelerarası Şarkı Yarışması'na katıldık. Jüride Melih Kibar, Selçuk Başar, Atilla Özdemiroğlu gibi çok önemli prodüktörler, aranjörler vardı. Birinci olduk ve onların dikkatini çektik.'

yordum. Okulu bırakma gibi bir düşüncem yoktu hiçbir zaman ama onu da bırakamıyorum bunu da bırakamıyorum derken çok zorlandım. Bir şekilde

2017'den bu yana Bodrum Devlet Hastanesi'nde mesleğini sürdürüyor Keser, müzik hayatına da kesintisiz devam ediyor.

dördüncü sınıfa kadar geldim.

Bu arada müzikten para kazanmaya da başladığım için keyfim yerindeydi. ABD'den Avrupa'nın birçok ülkesine kadar kendi imkanlarımla gezemeyeceğim ülkeleri turneler sayesinde geziyoruz, en iyi otellerde kalıyoruz vs.

Kendiniz bir albüm yapmayı düşünmediniz mi o yıllarda?

Mustafa'nın bana albüm yapma niyeti vardı aslında. Fakat bu büyük bir yol ayrımıydı ve ben o noktada ikircikli kaldım. Ne müziğe ne dişhekimliğine konsantre olabiliyorum. Vokalist olarak fazla sorumluluk almadan güzel bir hayat sürüyorum falan, bunlar benim karar vermemi geciktirdi.

Mustafa albüm yapalım dediğinde de bir an önce albümüm çıksın gibi bir hevesle davranmadım, bir anlamda kendi kendimi sabote ettim. Nihayetinde Mustafa'yı küstürdüm ve bana olan inancını sarsmış oldum...

O kadar radikal bir değişikliğe cesaret mi edemediniz?

Evet, edemedim. Aileden de öyle yetişmemişim; müzik hobi olarak kalacak düşüncesi hep bilinçaltımda var. Sonraki yıllarda uzun terapilere yol açtı bu kararsızlığım (gülüyor).

Ben nihayet karar verip gittiğimde de o ilgilenmedi; arkasından bir olay yaşadık, ben onunla çalışmak istemediğimi açıkladım ve bağları koparmış olduk. Deprem dönemi, 99 yılı olmalı. Sonraki altı ay ne yapacağımı düşünmekle geçti.

Arada 1995 Eurovizyon maceranız var. Ondan da biraz bahsedermisiniz?

O şöyle gerçekleşti: Biz Mustafa Sandal'la turne ediydik, Diyarbakır'daydık yanılmıyorsam. O yıllarda Eurovizyon'a gönderilecek şarkı için çeşitli sanatçılara teklif götürüyordu TRT. O yıl bunlardan biri de Mustafa Sandal'dı. Mustafa bana "benden bir parça istiyorlar, sen söyler misin" diye sordu. Kabul ettim →

Kemancı Rock Bar, 1993. Bir dönem İstanbul'un en önemli canlı müzik mekanlarından olan Kemancı'da Hear No Evil grubuyla sahnede.

tabii. O Diyarbakır konseri sırasında bir beste yaptı ve seçmelerde ben o şarkıyı seslendirdim: Rüzgarlar Vedaya Karşı.

Ben Teoman'a söylemişim, beraber katılalım mı diye; onun henüz albümü çıkmamıştı. Kabul etti ve **Kutsal Koçer**'le birlikte bana eşlik ettiler. Fakat daha sonra öğrendiğimiz kadarıyla Melih Kibar'ın katıldığı son Eurovizyon elemesi olduğu için o yıl onun bestesini göndermeye karar vermişler. Bunu öğrenince ciddi olarak yıkıldım ben. Gideceğimize çok inanmıştık, kulağımıza gelenler de şarkımızın çok beğenildiği yönündeydi.

Teoman'la Indians grubunuz ne oldu?

Devam etmedi. Teoman kız istemedi grupta ve beni çıkardılar. Ben de başka bir grup kurup o grupla devam ettim Kemanacı'da. Kısa bir süre sonra Mustafa Sandal'la düzenli çalışmaya başladığım için o proje uzun sürmedi zaten.

Nihayet fakülteye

döndünüz mü?

Okula dönüp derslere ağırlık vermem, 99'dan sonra oldu. Son sene hem teorik hem pratik epey bir ders temizledim ve bir yılda bu kadar ders verebiliyorsam her şeyi yapabilirim dedim; güçlü hissettim kendimi.

Yine de müzikten tümüyle kopmadınız...

Evet, bir süre sonra **Tarkan**'ın 'Karma' albümü için beni aradılar, vokal yapar mısınız diye. O zaman tanıştım Tarkan'la, benim vokal yaparkenki enerjimi beğendi. Stüdyoda da hissederek yapıyordum vokali, mekanik bir şekilde şarkıyı söyleyordum. Onun da çok hoşuna gitti. Daha sonra konserleri başlayınca da beni aradılar ve konserlerde de eşlik etmeye başladım.

Bu arada okulu bitirmiştim artık ama aklımda hep albüm yapmak vardı. Albüm yapacağım ve pop star olacağım, hobi olarak da dişhekimliği yapacağım gibi düşünüyordum (gülüyor). Bir yandan mesleki olarak da kendimi

'Kolumda dişhekimliği gibi bir bilezik olmasaydı daha kör bir cesaretle dalabilirdim bu işe ama başka seçeneği olan insanlar o kadar gözü kara olamıyor.'

geliştirmeye çalışıyordum gerçi; son sınıfta askeri bir hastaneye girdim. Ben burada staj yapabilir miyim dedim. Orada cerrahi ve endodonti uzmanları vardı, bana birçok şeyi öğrettiler ve pratik olarak kendimi geliştirme imkanı buldum. Mezuniyetten sonra da bazı dişhekimleriyle beraber çalışma imkanım oldu. Turneye gidip gelirken birkaç sene daha o şekilde dişhekimliği yapmaya devam ettim.

Tarkan'dan sonra başka sanatçılara vokal yaptınız mı?

Shakira'ya vokal yaptım mesela, o enteresan bir anıdır. 2002 yılında Cem Uzan'ın Star Televizyonu bir güzellik yarışması düzenliyordu. Shakira'yı davet etmişlerdi, o da buradan iki vokalist istemişti. Sony Müzik'le çalışıyordu Shakira, oradan **Murat Boz**'u ve beni aradılar. Böylece Shakira'ya eşlik ettik.

Murat Boz'u da Tarkan'la ben tanıştırmıştım. Benim çalıştığım klinikte dişini tedavi ettiriyordu. Konservatuarda okuduğunu söyledi, tanıştık. Sonrasında birlikte bir grup kurduk. Seslerimiz birbirine çok yakıştı. Çubuklu

29'da çıkıyorduk, çok güzel İngilizce parçalardan bir repertuar yaptık.

Yine Tarkan'la çalıştığım dönemde **Nil Karaibrahimgil**'le de çalıştım. Hem sahnede, hem albüm vokallerinde, hem de reklam seslendirmelerinde birlikte çalıştık. **Ozan Çolakoğlu**'yla da albüm çalışmaları yaptık.

Bu arada bir başka albüm girişimi oldu. Tarkan'ın benim solo vokallimle başlayan bir şarkısı vardı; Kazakistan'daki bir konserimizde benim bu performansımı izleyen bir yatırımcı Türkiye'ye gelip bir şirket kurmuştu ve benim albümümü de basmak istedi. Bunun için **İskender Paydaş**'la çalışmaya başladık, fakat yarım kaldı, bitiremedik o albümü.

Tarkan'la ne zamana kadar çalıştınız?

2010'a kadar yaklaşık 10 sene çalıştım. Bu yıllarda da albüm meselesi gündeme geliyordu ama ben çok diretmedim. Stüdyolarda vokal yapa yapa **Rıza Erekli**'yle tanışmıştım, o bana "kimseden parça bekleme, kendi şarkılarını kendin yap" dedi ve ben konsantre olduğumda gerçekten de kendi parçalarını yapabildiğimi →

Uzunca bir dönem birlikte çalıştığı Mustafa Sandal'la bir konser sırasında.

Berna Keser, Mustafa Sandal bestesi olan Rüzgarlar Vedaya Karşıyla katıldığı 1995 Eurovision elemelerinde Kutsal Koçer ve Teoman'la birlikte.

gördüm. Fakat benim şarkılarım kolay satın alınacak, prodüktörlerin 'bu satar' diyip yatırım yapacağı nitelikte değildi; pop-rock tarzı parçalardı. Dinleyen beğeniyordu ama para yatırmak istemiyorlardı. Alternatif tarzlara şimdiki gibi bir talep yoktu.

Derken, 2007'de Okmeydanı Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi'ne girdim. Kamuda çalışmaya başladım yani. Sonra albümü bitirdim, altyapıları falan tamamlandı; fakat albüm biter bitmez evlendim ve kızım doğdu. Elimdeki parçalarla arkadaşlarımla fazla para harcamadan birkaç görüntü çekip iki üç parçayı kendi imkanlarım-

la yayınladım. Halihazırda daha paylaşmadığım 5-6 parçam duruyor. Bir yandan da yarım kalmış projelerden dolayı bir şarkımın değişik aranjörler tarafından yapılmış beş versiyonu falan var!

İstanbul'dan nasıl koptunuz?

2017'de İstanbul'dan ayrılmaya karar verdik. Çocuğumu daha doğal bir ortamda büyütmek istedim ve Bodrum'a taşındık. Bazı arkadaşlarımız Bodrum'a yerleşmişti, İstanbul da çok karışıktı o dönem, her yerde bombalar patlıyordu. Daha küçük, daha sakın bir yerde büyütmek istedim kızımı.

Bodrum Devlet Hastane-

si'nde çalışmaya başladım. Bir yandan da bir mekan- da haftanın beş gecesini sahne alıyordum. Çok zor geçti o dönem, kızım da küçüktü. O şekilde Bodrum'daki müzik piyasasına adım attım.

Zamanında albüm piyasasına daha cesaretle girmedığınız için hayıflanıyor musunuz?

Kolumda dişhekimliği gibi bir bilezik olmasaydı daha kör bir cesaretle dalabilirdim bu işe ama başka seçeneği olan insanlar o kadar gözü kara olamıyor. Bu işe baş koymak gerekiyor, ben gemileri yakmadım.

Pişman da değilim, her şeyin olması gerektiği gibi olduğuna inanıyorum. Mesleğimi iyi, düzgün şekilde yaptığımı inanıyorum.

Bir yandan da müzikten kopmuş değilim. Bodrum'a yerleşmiş çok iyi müzisyenler var, onlarla irtibat kurduk. Bodrum'daki 'luxury' otellerde daha çok yabancı turistlere, istediğim türde istediğim dilde şarkılarımı söylüyorum.

Yeni projeler var mı?

Şu sıralar bir yandan IELTS sınavlarına hazırlanıyorum, yurt dışına gitme

planım var. Birçok sebebi var tabii ama en çok kızımın yeteneklerini geliştirebileceği imkanlar içinde yaşamasını istiyorum. Onun eğitimi anlamında faydalı olacağını düşünüyorum.

Yine bir Tarkan konseri sırasında Murat Boz'la birlikte.

Dişhekimliğinin Türkiye'de geldiği durumu nasıl gözlemliyorsunuz?

Yurt dışını araştırırken gördüm ki kontenjanların çok artmasının da etkisiyle dişhekimliği öğrencileri daha mezun olmadan yurt dışına kapağı atmanın yollarını araştırıyor. Son sınıftakiler Avrupa'daki denklikleri almaya çalışıyor ya da master, doktora yapmaya çalışıyorlar. Üzerine düşünülmesi gereken bir durum. □

Bir Tarkan konserinde 'soundcheck' sırasında.

Sarı Kunduralı Ceylan

Küçük Bedri, Papazın Çayırında arkadaşlarıyla beraber paçavralardan yaptıkları topun peşinden koştuğuktan sonra daha teri soğumadan dere boyuna geleerek çimenlere uzanmaktan büyük zevk alırdı. Çünkü akşam üstleri birçok kanaryasever ellerinde kanarya kafesleriyle Kurbağalıdere'nin kenarına gelip çimenlere otururlardı. Kafeslerin üstleri örtülü olurdu. Derenin kurbağaları agüneş batımına yakın su üstüne çıkarak serenatlara başlardı.

Kanaryaseverler, kanaryalarını Kurbağalıdere'ye kurbağalardan ötmeye öğretirdi. Kanaryalar, ötmeyi kurbağalardan öğrenirdi ve buna en uygun yer de Kurbağalıdere'di. Bu o zamanların bir geleneğiydi.

İşte kurbağaların serenada başlamasını, kafesteki kanaryaların da onlara eşlik etme çabalarını dinlemek, küçük Bedri'nin en sevdiği anlardı. Papazın çayırında yani bugünkü Salı Pazarı'nın olduğu yerde top oynadıkları yerin etrafı ağaçlarla çevriliydi. Bu ağaçlarda onlarca kuş çeşidi yaşar, hepsi de ayrı güzellikte öterlerdi. Bedri, onları çayırın doğal seyircileri olarak kabul ederdi.

Bedri Gürsoy bir milli maç sırasında seremonide.

Bedri, Papazın çayırından sonra 1922'de Fenerbahçe'de futbol oynamaya başladı, ki o zamanlar Fenerbahçe'nin sembolü Sarı Kanarya değildi. Bedri'nin fiziğini gazeteci **Muvakkar Ekram Talu**, bakın nasıl anlatmıştı: *"Bedri'de fizik karakterlerinin panoraması şöyledir: Zamanın modasına göre alabros taranmış kumral saçların çevrelediği yüz altın sarısıdır. Yakışıklıdan ileri bir güzelliktedir. Gök rengindeki gözlerinden her an müstesna zeka kıvılcımları taşımaktadır. Boy kısa, bünye zayıftır. Formayı o zamanın teamülü aksine pantolonun içine koyar. Kalın yün çorapların örttüğü ince bacaklarında tekmelik hiç yok, dizlik arada, bileklik daima mevcuttur. İlk maçlarında beyaz, sonraları sarı kunduraları meşhurdur."*

Bedri Gürsoy, Fenerbahçe'de sol açık oynuyordu. Kendine has vuruş ve çalım tekniği vardı. Bir röportajında söylediği gibi çalım atmayı çok seviyordu. Ama asıl ünü çok hızlı olmasından geliyordu. Ona 'Ceylan' lakabı bu yüzden takılmıştı. Sonra bu lakap biraz değişti; maçlarda sarı ayakkabı giymesinden dolayı ona bu sefer 'Sarı Kunduralı Ceylan' denilmeye başlandı. Sarı ayakkabılarını giyince sahada adeta bir kanarya görünüyordu. Ama ceylan gibi koşan bir kanarya...

Harington Kupası

1923 yılında işgal kuvvetleri komutanı **General Harington**, İstanbul'dan ayrılırken, kendi adına bir futbol maçı düzenledi. Maç İşgal Kuvvetleri futbol takımıyla Fenerbahçe arasındaydı. İşgal kuvvetleri takımlarını güçlendirmek için diğer ülkelerden

Cumhuriyet'in ilanından üç gün önce Taksim Stadında yapılan ilk milli maçta Bedri Gürsoy'un da kadroda bulunduğu milli takım Romanya'yla 2-2 berabere kalmıştı.

* Şair, yazar. Aşk-ı Salacak, Küçük Bir Ada'nın Not Defterinden Bolaman, Balkondan Düşen L, Yakışıklı Yelkovan Hazinedar'ın yayımlanmış kitaplarıdır.

Fenerbahçe'nin 1922/23 kadrosu. Ayakta sol başta Bedri Gürsoy, hemen yanında da ilk milli maçta gollerimizi kaydeden Zeki Rıza Sporel görünüyor.

takviye almışlardı. 19 Haziran 1923 tarihinde Tak-sim stadında oynanan maçta, işgal kuvvetleri tüm takviyelere rağmen maçı 2-1 kaybetti. Fenerbah-çe'nin iki golünü de Zeki Rıza Sporel atmıştı.

Bedri de bu maçın oyuncularları arasındaydı. Bu galibiyet halk için büyük bir moral oldu. Taraf-tarlar Beyoğlu sokaklarında bu zaferi kutlar. Ama bu maçla ilgili Bedri Gürsoy adına hatıralarda kalan iki olay vardır. İlki, maçın ikinci yarısında ayakkabılarını değiştirmek için uzun süre uğraşır. O meşhur sarı ayakkabılarını zor değiştirerek takımını 15 dakika sahada bir kişi eksik bırakır. Buna rağmen Fener-bahçe maçı kazanmıştır. İkinci olarak da maçtan sonra Bedri Gürsoy'un söylediği söz spor tarihimize geçmiştir: *'Hem havan topuyla, hem futbol topuyla savaş kazanan tek ülke biziz'*.

Milli Maç

Ey Okur! Konumuz dişhekimliği olduğuna göre neden bize Bedri Gürsoy'u anlatıyorsun diye sorabilirsin. Siz bu soruyu sorduğunuzda gevezle bir kanaryanın arkadan cevabını duyarsınız; 'Bedri Gürsoy, bir dişhekimidir.'

1924'te Resimli Ay dergisinde Çelebizade Sait Tevfik'in Bedri Gürsoy'la yaptığı röportajın kupürü.

Bedri Gürsoy, 1923'te oluşturulan ilk milli futbol takımının oyuncuları arasına seçildi ve oynadı. Yani ilk milli futbol takımımızda bir dişhekimisi de vardı. Bu da demektir ki dişhekimliğinin tarihi yazılacaksa ya da müzesi olacaksa içinde mutlaka Bedri Gürsoy da olmalıdır.

Maç Cumhuriyetin ilanından üç gün önce 26 Ekim 1923 tarihinde oynandı. Unutmadan maçın sonucunu da söyleyeyim. İstanbul Taksim Stadı'nda oynanan bu maç 2-2 sonuçlandı. Yalnız, milli maçta Bedri adına kötü bir olay yaşandı. Romanya maçında sakatlandı ve iki ay hastanede yattı. Eski formunu yakalaması biraz zaman aldı.

Bedri Gürsoy, 12 defa milli takıma çağrıldı ve oynadı. Paris Olimpiyatlarına katılan futbol takı-mının oyuncuları arasında da bulunuyordu.

Dişhekimliği

1929'a kadar futbol oynayan Bedri Gürsoy, futbolu bıraktıktan sonra dişhekimliğine devam etti. Gür-soy'un muayenehanesinin yeri ise tatlı bir tesadüf olsa gerek; Kuşdili Caddesi Altiyol'da eskiden pos-tane olarak kullanılan sarı bir binadaydı. Binanın sarı olması ise bizi hafif gülümsetiyor.

Bedri, futbol oynarken Fenerbahçe'nin sem-bolü 'Sarı Kanarya' değildi. Fenerbahçe'ye 'Sarı

Kanarya' denilmesi ta kaleci Cihat Arman'a uzanır. Fenerbahçe'nin efsane kalecisi

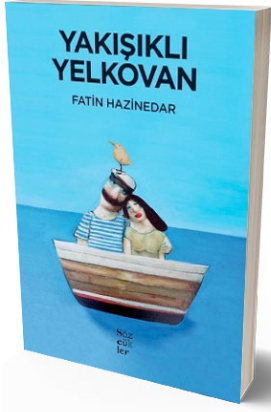
Cihat Arman, maçlarda sarı kaleci kazağı giyerdi. Bir gün Cihat Arman doksan tabir edilen yere giden topu uçarak çıkarır. Bu kurtarış üzerine bir seyirci şöyle bağırır: *'Hey yavrum kanaryama bak yine uçtu'*.

1952'den itibaren yazılı basında Fener-bahçe için Sarı Kanarya adı yazılmaya başlan-dı. Yani demem o ki, Bedri'nin kanaryaseverliği 1952'den öncelere dayanır. Bir gün bir hastası muayenehaneye elinde kafes ile gelir. Kafeste sarı bir kanarya vardır. Hastası ona hediye bir kanar-ya getirmiştir. Bedri Gürsoy, hastasına teşekkür ettikten sonra kafesin kapısını açtı ve kanaryayı pencereden gökyüzüne saldı. Onun kanaryası ilk kanarya sesini duyduğundan ve ilk sarı lacivert formayı giydikten sonra gönül kafesindeydi. Uç-ması da mümkün değildir. Muayenehanesi Kuşdi-li'nde olan Gürsoy'un evi de Fenerbahçe stadının karşısında idi. Yani Kurbağalıdere'deydi. Bunların hiçbirisi tesadüf değildi!

Bedri Gürsoy, hem evinde hem de muayeneha-nesinde pencereler açık bırakırdı. Soranlara 'kuş seslerini duymak için' derdi.

KAYNAKLAR

- Milli Takımın itila devrine kıvrak bir sol açık - Muvakkar Ekrem Talu - fenerbahcetarihi.org
- Vizörün İçindeki Kuşdili - Ali Cankcan - fenerbahcetarihi.org
- Resimli Ay Dergisi, 1924. Çelebizade Sait Tevfik'in Bedri Gürsoy ile röportajı. Türkçeleştiren Barış Kenaroğlu.

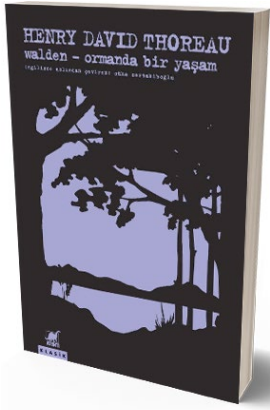
Fatin Hazinedar
Sözcükler Yayınevi
80 s. 1. baskı Aralık 2022

Yakışıklı Yelkovan

Bu kitaptaki şiirleri, bilinçaltında Kız Kulesi'ni bir günlüğüne de olsa Marmara Denizi'nden aşırıp Karadeniz'e taşıma düşleri saklayan bir şair yazdı. Sözcüklerin anlamını midye bağlamış eski bir gemi iskeletinden söküp alan, Chagall'ın horozuna yüzme öğretmeye kalkan bir şair. Onca kuşuna rağmen yokuşun kuşçusuna en çok martıyı sevdiiren ve her sefere çıkışından önce geminin, gitmesin açık denize diye babası, onun ayakta kalmasını saklayan bir şair. **Fatin Hazinedar** adında Hezarfen yüzlü bir çocuk yazdı bu şiirleri, büyüdüğünde... Dizelerini yazdığı

kâğıtları katlayıp masanın ayağının altına sıkıştırdı; dengesiz masa gibi sallanmasın diye oturan aileler. Yavru martılar saklan- sını diye kedilerin gözlerinin içine deniz kaçırdı. Topkapı'da bir paspasın altına sakladı İstanbul'un anahtarını, Boğaz'dan geçen bir denizkızına yedeğini verdi saçına bağlasın diye. Şehzadelere saray penceresinden balık tutturdu ki vardır bu işte ihtiyar balıkçıların da parmağı. Fatin Hazinedar'ın şiirleri, iskelede oturan çocukların söyledikleri şarkılarla kımıldayan adalar gibi...

AKGÜN AKOVA

Henry David Thoreau
Çev. Süha Sertabiboğlu
Ayrıntı Yayınları
336 s. 1. baskı Aralık 2022

Walden

Yahut Ormanda Bir Yaşam

Doğaya ve sade bir yaşama övgü niteliğinde bir Amerikan başyapıtı...
"Ormana gitmemin nedeni, bilerek yaşamak, yaşamın sadece temel gerçekleriyle yüzleşmek, bana öğreteceği şeyleri öğrenip öğrenemeyeceklerimi görmek ve yaşamamış olduğumu ancak ölüm geldiği zaman fark etmemek içindi."
* * *

Henry David Thoreau, 1845 yılında Concord, Massachusetts'teki evinden ayrılarak Walden Gölü'nün kenarında, kendi elleriyle inşa ettiği küçük bir kulübeye yerleşir. Bu ormanda iki sene boyunca tek başına yaşar, başka insanlara

muhtaç olmadan hayatta kalmayı, yaratıcı ve ahlaki ilhamlarını doğrudan doğadan almayı öğrenir. Günlük olarak tuttuğu bu eser, yalnızca bir anı değil, aynı zamanda felsefi bir tez ve ekolojik bir manifesto niteliğindedir.

Meslektaşımız **Süha Sertabiboğlu** tarafından Türkçeye kazandırılan Walden, Thoreau'nun iç dünyasını yansıtmakla kalmaz, dünyaya, sahip olduğumuzu düşündüğümüz şeylerle ilişkimize, gerçekten özgür bir birey olmanın anlamına ve insanın Doğa ile olan iletişiminin özüne dair en etkileyici eserlerden biridir.

(Tanıtım Bülteninden)

Feriba Vefi
Çev. Lale Javanshir
Verita Kitap
138 s. 1. baskı Mart 2016

Uçup Giden Bir Kuş

İranlı yazar Feriba Vefi'nin İngilizce, Almanca ve İtalyanca gibi pek çok dile çevrilmiş ödüllü romanı Uçup Giden Bir Kuş, yayımlandığı dönemde İran'da büyük ses getirmişti.

Roman, yoksul bir ev kadınının korkularını, tereddütlerini, pişmanlıklarını; aile ilişkilerinde üstlendiği rolleri sorgulayışını büyük bir ustalıklarla aktarıyor. İran'dan kaçma hayalleri kuran kocasının aksine, onun en büyük korkusu benliğine ilişkin hayal kırıklıklarını da beraberinde götürmek. İnsan yaşadığı yerden kaçabilir; peki ya kendinden kaçmak mümkün müdür?

"Senin cennetine,cehennemin üzerime

yapışmış izleriyle gelmekten korkuyorum."

Uçup Giden Bir Kuş, gündelik yaşamın cenderesinde, geçmişin yükü ve geleceğin belirsizliği arasında var olmaya çabala- yan bir kadının hikâyesi. Bu kitap, şehrin yoksul bir mahallesindeki bir bahçe katında, iki küçük çocuğunun ihtiyaçları ve İran'dan kaçıp gitmek isteyen kocasının arzularıyla boğuşurken, bir yandan da kendi pişmanlıkları, çelişkileri ve özlemleriyle yüzleşen bir kadının yaşamı hakkında. Bir mutluluk arayışının sade, içten ve sarsıcı hikâyesi

(Tanıtım Bülteninden)